

कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय
संहिता, पद, जटा, घन पाठः

4.6 चतुर्थकाण्डे षष्ठः प्रश्नः - परिषेचन-सं

Contents

TS 4.6.1.1	5
TS 4.6.1.2	5
TS 4.6.1.3	6
TS 4.6.1.4	7
TS 4.6.1.5	8
TS 4.6.2.1	9
TS 4.6.2.2	10
TS 4.6.2.3	11
TS 4.6.2.4	11
TS 4.6.2.5	12
TS 4.6.2.6	13
TS 4.6.3.1	14
TS 4.6.3.2	15

	2
TS 4.6.3.3	16
TS 4.6.3.4	17
TS 4.6.4.1	18
TS 4.6.4.2	19
TS 4.6.4.3	20
TS 4.6.4.4	21
TS 4.6.4.5	22
TS 4.6.5.1	23
TS 4.6.5.2	24
TS 4.6.5.3	25
TS 4.6.5.4	26
TS 4.6.5.5	27
TS 4.6.5.6	28
TS 4.6.6.1	29

	3
TS 4.6.6.2	30
TS 4.6.6.3	30
TS 4.6.6.4	31
TS 4.6.6.5	32
TS 4.6.6.6	33
TS 4.6.6.7	34
TS 4.6.7.1	35
TS 4.6.7.2	36
TS 4.6.7.3	37
TS 4.6.7.4	38
TS 4.6.7.5	39
TS 4.6.8.1	39
TS 4.6.8.2	40
TS 4.6.8.3	41

	4
TS 4.6.8.4	42
TS 4.6.9.1	43
TS 4.6.9.2	44
TS 4.6.9.3	45
TS 4.6.9.4	46

TS 4.6.1.1**TS 4.6.1.1****Samhita Paata**

अ॒श्म॒न्नूर्जं॑ पर्व॒ते शि॒श्रि॒या॒णां॑ वा॒ते पु॒र्जन्ये॑ वरु॒णस्य॑ शु॒ष्मे । अ॒द्भ्य ओष॑धी॒भ्यो वन॑स्पति॒भ्योऽधि॑
 संभृ॑तां तां न॒ इष॑मूर्जं॑ धत्त॒ मरु॑तः स॒ ररा॑णाः ॥ अ॒श्मस्ते॑ क्षु॒दुमुं॑ ते शु॒गृच्छ॑तु॒ यं द्वि॑ष्मः
 ॥ सु॒मुद्र॑स्य॒ त्वाऽवा॑क॒याऽग्रे॑ परि॒ व्यया॑मसि । पा॒व॒को अ॒स्मभ्य॑श्च॒ शिवो॑ भ॒व ॥ हि॒मस्य॑ त्वा
 ज॒रायु॑णाऽग्रे॑ परि॒ व्यया॑मसि । पा॒व॒को अ॒स्मभ्य॑श्च॒ शिवो॑ भ॒व ॥ उप॒ - []

Pada Paata

अ॒श्म॒न् । ऊ॒र्जम् । पर्व॒ते । शि॒श्रि॒या॒णाम् । वा॒ते । पु॒र्जन्ये॑ । वरु॒णस्य॑ । शु॒ष्मे ॥ अ॒द्भ्य
 इत्य॑त् - भ्यः । ओष॑धी॒भ्य इत्योष॑धि - भ्यः । वन॑स्पति॒भ्य इति॑ वन॑स्पति - भ्यः । अधी॑ति ।
 संभृ॑ता॒मिति॑ सं - भृ॒ताम् । ताम् । नः । इष॑म् । ऊ॒र्जम् । ध॒त्त । मरु॑तः । स॒र॒रा॒णा इति॑
 सं - र॒रा॒णाः ॥ अ॒श्म॒न् । ते । क्षु॒त् । अ॒मुम् । ते । शु॒क् । ऋ॒च्छ॑तु॒ यम् । द्वि॑ष्मः ॥
 सु॒मुद्र॑स्य॒ । त्वा । अ॒वा॒क॒या । अ॒ग्रे । परी॑ति । व्य॒या॒म॒सि ॥ पा॒व॒कः । अ॒स्मभ्य॑मित्य॒स्म -
 भ्यम् । शि॒वः । भ॒व ॥ हि॒मस्य॑ । त्वा । ज॒रायु॑णा । अ॒ग्रे । परी॑ति । व्य॒या॒म॒सि ॥ पा॒व॒कः
 । अ॒स्मभ्य॑मित्य॒स्म - भ्यम् । शि॒वः । भ॒व ॥ उपे॑ति ।

TS 4.6.1.2

TS 4.6.1.2

Samhita Paata

-ज्मन्नुप वेतसेऽवत्तरं नदीष्व । अग्रे पित्तमपामंसि ॥ मण्डूकि ताभिरा गहि सेमं नो यज्ञं ।
पावकवर्णं शिवं कृधि ॥ पावक आ चितयन्त्या कृपा । क्षामन् रुरुच उषसो न भानुना ॥
तूर्वन् न यामन्नेतशस्य नू रण आ यो घृणे । न ततृषाणो अजरः ॥ अग्रे पावक रोचिषा मन्द्रया
देव जिह्या ॥ आ देवान् - []

Pada Paata

ज्मन् । उपेति । वेतसे । अवत्तरमित्यवत्-तुम् । नदीषु । आ ॥ अग्रे । पित्तम् । अपाम् ।
असि ॥ मण्डूकि । ताभिः । एति । गहि । सा । इमम् । नः । यज्ञम् ॥ पावकवर्णमिति पावक
- वर्णम् । शिवम् । कृधि ॥ पावके । एति । चितयन्त्या । कृपा ॥ क्षामन् । रुरुचे । उषसः
। न । भानुना ॥ तूर्वन् । न । यामन् । एतशस्य । नु । रणे । एति । यः । घृणे ॥ न ।
ततृषाणः । अजरः ॥ अग्रे । पावक । रोचिषा । मन्द्रया । देव । जिह्या ॥ एति । देवान् ।

TS 4.6.1.3

TS 4.6.1.3

Samhita Paata

वक्षि॑ यक्षि॑ च ॥ स नः॑ पाव॒क दी॒दिवोऽग्ने॑ दे॒वाः इ॒हाऽऽ व॑ह । उप॑ य॒ज्ञः ह॒विश्च॑ नः ॥ अ॒पा॒मि॒दं
न्यय॑नः॒ समु॒द्रस्य॑ नि॒वेश॑नं । अ॒न्यं ते॑ अ॒स्मत् त॑प॒न्तु हे॒तयः॑ पा॒व॒को अ॒स्मभ्यः॑ शि॒वो भ॑व ॥
नम॑स्ते॒ हर॑से शो॒चिषे॑ नम॑स्ते अ॒स्त्व॒र्चिषे॑ । अ॒न्यं ते॑ अ॒स्मत् त॑प॒न्तु हे॒तयः॑ पा॒व॒को अ॒स्मभ्यः॑
शि॒वो भ॑व ॥ नृष॑दे वड - []

Pada Paata

व॒क्षि । यक्षि॑ । च ॥ सः । नः॑ । पा॒व॒क । दी॒दिवः॑ । अ॒ग्ने॑ । दे॒वान् । इ॒ह । ए॒ति॑ ।
व॒ह ॥ उपे॑ति॒ । य॒ज्ञम् । ह॒विः । च । नः॑ ॥ अ॒पा॒म् । इ॒दम् । न्यय॑न॒मिति॑ नि - अ॒य॑नम्
। समु॒द्रस्य॑ । नि॒वेश॑न॒मिति॑ नि - वे॒श॑नम् ॥ अ॒न्यम् । ते॑ । अ॒स्मत् । त॑प॒न्तु । हे॒तयः॑ ।
पा॒व॒कः । अ॒स्मभ्य॑मि॒त्यस्म॑ - भ्य॒म् । शि॒वः । भ॒व ॥ नमः॑ । ते॑ । हर॑से । शो॒चिषे॑ ।
नमः॑ । ते॑ । अ॒स्तु । अ॒र्चिषे॑ ॥ अ॒न्यम् । ते॑ । अ॒स्मत् । त॑प॒न्तु । हे॒तयः॑ । पा॒व॒कः ।
अ॒स्मभ्य॑मि॒त्यस्म॑ - भ्य॒म् । शि॒वः । भ॒व ॥ नृष॑द इति॑ नृ - स॒दे॑ । वट् ।

TS 4.6.1.4

TS 4.6.1.4

Samhita Paata

-फ॒सुष॑दे वड् व॑न॒सदे॑ वड् ब॑र॒हिष॑दे वट् सु॒व॒र्वि॑दे वट् ॥ ये दे॒वा दे॒वानां॑ य॒ज्ञिया॑ य॒ज्ञिया॑नाः
स॑व॒थ् स॒रीण॑मुप॑ भा॒गमा॑स॒न्ते । अ॒हु॒तादो॑ ह॒विषो॑ य॒ज्ञे अ॒स्मिन्थ् स्व॑यं जु॒हु॒द्धं म॑धु॒नो घृ॑तस्य॑ ॥ ये

दे॒वा दे॒वेष्वधि॑ दे॒वत्व॑माय॒न् ये ब्र॒ह्म॑णः॒ पुर ए॒तारो॑ अ॒स्य । येभ्यो॑ न॒र्ते पव॑ते॒ धाम॑ किं च॒न न ते॑
दि॒वो न पृ॑थि॒व्या अधि॑ स्त्रुषु॑ ॥ प्रा॒ण॒दा - []

Pada Paata

अ॒प्सुष॑द॒ इत्य॑प्सु - सदै॑ । वट् । व॒न॒स॒द॒ इति॑ वन - सदै॑ । वट् । ब॒रु॒हि॒ष॑द॒ इति॑ ब॒रु॒हि - सदै॑
। वट् । सु॒व॒र्वि॑द॒ इति॑ सुवः - विदै॑ । वट् ॥ ये । दे॒वाः । दे॒वाना॑म् । य॒ज्ञियाः॑ । य॒ज्ञिया॑नाम्
। स॒व॒त्स॒री॒ण॒मि॒ति॑ सं - व॒त्स॒री॒ण॑म् । उ॒पे॒ति॑ । भा॒गम् । आ॒स॒ते ॥ अ॒हु॒ता॒द॒ इत्य॑हुत - अ॒दः
। ह॒वि॒षः । य॒ज्ञे । अ॒स्मि॒न् । स्व॒यम् । जु॒हु॒द्भ्य॑म् । म॒धु॒नः । घृ॒त॒स्य॑ ॥ ये । दे॒वाः । दे॒वेषू॑
। अ॒धी॒ति॑ । दे॒वत्व॑मि॒ति॑ देव - त्वम् । आ॒य॒न् । ये । ब्र॒ह्म॑णः । पु॒र ए॒तार॑ इति॑ पु॒रः - ए॒तारः॑
। अ॒स्य ॥ येभ्यः॑ । न । ऋ॒ते । पव॑ते । धा॒म॑ । किम् । च॒न । न । ते । दि॒वः । न
। पृ॑थि॒व्याः । अ॒धी॒ति॑ । स्त्रु॒षु ॥ प्रा॒ण॒दा इति॑ प्रा॒ण - दाः ।

TS 4.6.1.5

TS 4.6.1.5

Samhita Paata

अ॒पा॒न॒दा व्या॑न॒दाश्च॑क्षु॒र्दा व॑र्चो॒दा वे॑रि॒वो॒दाः । अ॒न्यं ते॑ अ॒स्मत् त॑पन्तु हे॒तयः॑ पा॒व॒को अ॒स्मभ्य॑श्
शि॒वो भ॑व ॥ अ॒ग्नि॒स्ति॒ग्मेन॑ शो॒चि॒षा य॑श्स॒द्वि॒श्वं न्य॑त्रि॒णं । अ॒ग्नि॒र्नो व॑स॒ते रु॒यिं ॥ सै॒नाऽनी॑केन
सु॒वि॒द॒त्रो अ॒स्मे य॑ष्टा॒ दे॒वाः आ॒य॑जिष्ठः स्व॒स्ति । अ॒द॒ब्धो गो॑पा उ॒त नः॑ प॒र॒स्पा अ॒ग्रे द्यु॑म॒दु॒त
रे॒वद्दि॑दीहि ॥

Pada Paata

अ॒पा॒न॒दा इत्य॑पान - दाः । व्या॒न॒दा इति॑ व्यान - दाः । च॒क्षु॒र्दा इति॑ चक्षुः-दाः । व॒र्चो॒दा इति॑
 वर्चः-दाः । व॒रि॒वो॒दा इति॑ वरिवः-दाः ॥ अ॒न्यम् । ते । अ॒स्मत् । त॒प॒न्तु । हे॒तयः॑ । पा॒व॒कः
 । अ॒स्मभ्य॑मित्य॒स्म - भ्यम् । शि॒वः । भ॒व ॥ अ॒ग्निः । ति॒ग्मेन॑ । शो॒चिषा॑ । य॒ःस॑त् ।
 वि॒श्वम् । नी॒ति । अ॒त्रि॒णम् ॥ अ॒ग्निः । नः॑ । व॒ःस॑ते । रु॒यिम् ॥ सः । ए॒ना । अ॒नी॒केन॑ ।
 सु॒वि॒द॒त्र इति॑ सु॒वि॒द॒त्रः । अ॒स्मे इति॑ । य॒ष्टा । दे॒वान् । आ॒य॒जिष्ठ॑ इत्या॒य॒जिष्ठः॑ । स्व॒स्ति ॥
 अ॒द॒ब्धः । गो॒पा इति॑ गो - पाः । उ॒त । नः॑ । प॒र॒स्पा इति॑ परः - पाः । अ॒ग्रे । द्यु॒म॒दि॒ति
 द्यु - मत् । उ॒त । रे॒वत् । दि॒दी॒हि ॥

TS 4.6.2.1**TS 4.6.2.1****Samhita Paata**

य इ॒मा वि॒श्वा भु॒व॑नानि जुह्व॒दृषि॒र॒होता॑ निष॒सादा॑ पि॒ता नः॑ । स आ॒शिषा॑ द्रवि॑णमिच्छ॒मानः॑
 पर॑म॒च्छदो॑ व॒र आ वि॑वेश ॥ वि॒श्वक॑र्मा॒ मन॑सा॒ यद्वि॒हाया॑ धा॒ता वि॑धा॒ता प॑र॒मोत॑ स॒न्दृक् ।
 तेषा॑मि॒ष्टानि॑ स॒मिषा॑ म॒दन्ति॑ यत्र॑ सप्त॒र॒षीन् प॒र एक॑मा॒हुः ॥ यो नः॑ पि॒ता ज॑नि॒ता यो वि॑धा॒ता यो
 नः॑ स॒तो अ॒भ्या स॑ज्ज॒जान॑ ।

Pada Paata

य । इ॒मा । वि॒श्वी॑ । भुव॑नानि । जु॒ह्वत् । ऋषिः॑ । हो॒ता॑ । नि॒ष॒सादे॑ति॒ नि - सु॒सादं॑ । पि॒ता ।
 नः॑ ॥ सः । आ॒शिषे॑त्याँ - शि॒षी॑ । द्रवि॑णम् । इ॒च्छ॒मा॒नः । प॒र॒म॒च्छ॒द इति॑ पर॒म - छ॒दः । वरै॑
 । एति॑ । वि॒वेश॑ ॥ वि॒श्व॒क॒र्मेति॑ वि॒श्व॒क॒र्मा । मन॑सा । यत् । वि॒हा॒या इति॑ वि॒हा॒याः । धा॒ता ।
 वि॒धा॒तेति॑ वि - धा॒ता । प॒र॒मा । उ॒त । सु॒न्द॒गि॒ति॑ सं॒दृक् ॥ तेषा॑म् । इ॒ष्टानि॑ । स॒मि॒ति॑ । इ॒षा
 । म॒द॒न्ति॑ । यत्र॑ । स॒प्त॒रू॒षी॒नि॒ति॑ स॒प्त॒ऋ॒षीन् । प॒रः । ए॒क॒म् । आ॒हुः ॥ यः । नः॑ । पि॒ता ।
 ज॒नि॒ता । यः । वि॒धा॒तेति॑ वि - धा॒ता । यः । नः॑ । स॒तः । अ॒भि । एति॑ । सत् । ज॒जान॑ ॥

TS 4.6.2.2

TS 4.6.2.2

Samhita Paata

यो दे॒वानां॑ नाम॒धा ए॒क ए॒व त॑ सं॒प्र॒श्नं॑ भुव॑ना यन्त्य॒न्या ॥ त आ॒ऽय॑जन्त॒ द्रवि॑णः॒ सम॑स्मा॒ ऋषे॑यः
 पूर्वे॑ ज॒रि॒तारो॑ न भू॒ना । अ॒सू॒र्ता॒ सू॒र्ता॒ रज॑सो वि॒माने॑ ये भू॒तानि॑ स॒म॒कृ॑ण्वन्नि॒मानि॑ ॥ न तं वि॒दाथ॑
 य इ॒दं ज॒जाना॑न्यद् यु॒ष्माक॑मन्तरं॒ भवा॑ति । नी॒हा॒रेण॑ प्रावृ॒ता ज॒ल्प्या॑ चासु॒तृपं॑ उक्थ॒ शास॑श्चरन्ति
 ॥ प॒रो दि॒वा प॒र ए॒ना - []

Pada Paata

यः । दे॒वाना॑म् । ना॒म॒धा इति॑ नाम - धाः । ए॒कः । ए॒व । तम् । स॒प्र॒श्नमि॑ति॒ सं - प्र॒श्नम् ।
 भुव॑ना । य॒न्ति॑ । अ॒न्या ॥ ते । एति॑ । अ॒य॒ज॒न्त॑ । द्रवि॑णम् । स॒मि॒ति॑ । अ॒स्मै । ऋषे॑यः
 । पूर्वे॑ । ज॒रि॒तारः॑ । न । भू॒ना ॥ अ॒सू॒र्ता॒ सू॒र्ता॒ रज॑सः । वि॒मान॑ इति॑ वि - माने॑ । ये
 । भू॒तानि॑ । स॒म॒कृ॑ण्वन्नि॒ति॑ सं - अ॒कृ॑ण्वन् । इ॒मानि॑ ॥ न । तम् । वि॒दाथ॑ । यः । इ॒दम् ।

ज॒जान॑ । अ॒न्यत् । यु॒ष्माक॑म् । अन्त॑रम् । भ॒वा॒ति ॥ नी॒हा॒रेण॑ । प्रावृ॑ताः । जल्प्या॑ । च॒ ।
अ॒सु॒तृ॒प॒ इत्य॑सु - तृ॒पः । उ॒क्थ॑शास॒ इत्य॑क्थ - शासः॑ । च॒र॒न्ति ॥ प॒रः । दि॒वा । प॒रः । ए॒ना ।

TS 4.6.2.3

TS 4.6.2.3

Samhita Paata

पृ॒थि॒व्या प॒रो दे॒वेभि॑रसुरैर्गुहा॒ यत् । क॒स्त्वि॒द्गर्भं॑ प्रथ॒मं द॑द्म आपो॒ यत्र॑ दे॒वाः स॒मग॑च्छन्त॒ विश्वे॑ ॥
तमि॒द्गर्भं॑ प्रथ॒मं द॑द्म आपो॒ यत्र॑ दे॒वाः स॒मग॑च्छन्त॒ विश्वे॑ । अ॒जस्य॑ नाभा॒वद्व्येक॑-मर्पितं॒ यस्मि॑न्निदं
विश्वं॑ भुव॑नमधि॒ श्रितं॑ ॥ वि॒श्वक॑र्मा ह्यज॑निष्ट दे॒व आदि॑द्-गन्ध॒र्वो अ॑भवद् द्वितीयः॑ । तृतीयः॑ पि॒ता
ज॑नि॒तौष॑धीना - []

Pada Paata

पृ॒थि॒व्या । प॒रः । दे॒वेभिः॑ । अ॒सुरैः॑ । गुहा॑ । यत् ॥ कम् । स्वि॒त् । गर्भ॑म् । प्र॒थ॒मम् ।
द॒द्रे । आपः॑ । यत्र॑ । दे॒वाः । स॒मग॑च्छन्तेति॒ सं - अ॑गच्छन्त । विश्वे॑ ॥ तम् । इत् ।
गर्भ॑म् । प्र॒थ॒मम् । द॒द्रे । आपः॑ । यत्र॑ । दे॒वाः । स॒मग॑च्छन्तेति॒ सं - अ॑गच्छन्त । विश्वे॑
॥ अ॒जस्य॑ । नाभा॑ । अधी॒ति । एक॑म् । अर्पि॑तम् । यस्मि॑न् । इ॒दम् । विश्व॑म् । भुव॑नम्
। अधी॒ति । श्रि॒तम् ॥ वि॒श्वक॑र्मेति॒ विश्व॑ - क॒र्मा । हि । अज॑निष्ट । दे॒वः । आत् । इत् ।
गन्ध॑र्वः । अ॒भ॒वत् । द्वि॒तीयः॑ ॥ तृ॒तीयः॑ । पि॒ता । ज॑नि॒ता । ओष॑धीनाम् ।

TS 4.6.2.4

TS 4.6.2.4

Samhita Paata

-मुपां गर्भं व्यदधात् पुरुत्रा ॥ चक्षुषः पिता मनसा हि धीरो घृतमेने अजनुन्नमाने । यदेदन्ता
अददहन्त पूर्वं आदिद् द्यावापृथिवी अप्रथेतां ॥ विश्वतश्चक्षुरुत विश्वतोमुखो विश्वतोहस्त उत
विश्वतस्पात् । सं बाहुभ्यां नमति सं पतत्रै द्यावापृथिवी जनयन् देव एकः ॥ किं स्विदासी-
दधिष्ठानमारंभणं कृतमथ स्वित् किमासीत् । यदी भूमिं जनयन् - []

Pada Paata

अपाम् । गर्भम् । वीतिं । अदधात् । पुरुत्रेति पुरु - त्रा ॥ चक्षुषः । पिता । मनसा । हि ।
धीरः । घृतम् । एने इति । अजनुत् । ननुमाने इति ॥ यदा । इत् । अन्ताः । अददहन्त
। पूर्वं । आत् । इत् । द्यावापृथिवी इति द्यावा - पृथिवी । अप्रथेताम् ॥ विश्वतश्चक्षुरिति
विश्वतः - चक्षुः । उत । विश्वतोमुख इति विश्वतः - मुखः । विश्वतोहस्त इति विश्वतः - हस्तः
। उत । विश्वतस्पादिति विश्वतः - पात् ॥ समितिं । बाहुभ्यामिति बाहु-भ्याम् । नमति । समितिं
। पतत्रैः । द्यावापृथिवी इति द्यावा - पृथिवी । जनयन् । देवः । एकः ॥ किम् । स्वित् ।
आसीत् । अधिष्ठानमित्यधि - स्थानम् । आरंभणमित्यां - रंभणम् । कृतमत् । स्वित् । किम्
। आसीत् ॥ यदि । भूमिम् । जनयन् ।

TS 4.6.2.5

TS 4.6.2.5

Samhita Paata

वि॒श्वक॑र्मा॒ वि द्या॑मौ॒र्णोन् म॒हिना॑ वि॒श्वच॑क्षाः ॥ कि॒ऽ स्वि॒द्वनं॑ क उ॒ स वृ॒क्ष आ॑सी॒द्यतो॑ द्यावा॑पृथि॒वी
नि॑ष्ट॒तक्षुः॑ । मनी॑षिणो॒ मन॑सा पृ॒च्छते॑दु तद्यदु॒द्ध्यति॑ष्ठद् भुव॑नानि धा॒रय॑न् ॥ या ते॒ धामा॑नि
पर॑माणि॒ याऽव॑मा या म॑द्ध्य॒मा वि॑श्वक॑र्मन्नु॒तेमा॑ । शि॒क्षा स॒खिभ्यो॑ ह॒विषि॑ स्वधावः स्व॒यं य॑जस्व
त॒नुवं जुषा॑णः ॥ वा॒चस्पति॑ वि॒श्वक॑र्माण॒मूतये॑ - []

Pada Paata

वि॒श्वक॑र्मेति॑ वि॒श्व - क॑र्मा॒ । वी॑ति॒ । द्या॑म् । औ॒र्णोत् । म॒हिना॑ । वि॒श्वच॑क्षा इति॑ वि॒श्व - च॑क्षाः
॥ कि॒म् । स्वि॒त् । वन॑म् । कः । उ॒ । सः । वृ॒क्षः । आ॑सी॒त् । यतः॑ । द्यावा॑पृथि॒वी इति॑
द्यावा॑ - पृथि॒वी । नि॑ष्ट॒तक्षुः॑ इति॑ निः - त॒तक्षुः॑ ॥ मनी॑षिणः । मन॑सा । पृ॒च्छत॑ । इत् । उ॒
। तत् । यत् । अ॒द्ध्यति॑ष्ठ॒दित्य॑धि - अति॑ष्ठत् । भुव॑नानि । धा॒रय॑न् ॥ या । ते॒ । धामा॑नि
। पर॑माणि॒ । या । अ॒व॒मा । या । म॑द्ध्य॒मा । वि॑श्वक॑र्मन्नि॒ति वि॒श्व - क॑र्मन् । उ॒त । इ॒मा
॥ शि॒क्षं । स॒खिभ्य॑ इति॑ स॒खि - भ्यः॑ । ह॒विषि॑ । स्व॒धाव॑ इति॑ स्वधा - वः । स्व॒यम् ।
य॒ज॒स्व । त॒नुव॑म् । जुषा॑णः ॥ वा॒चः । पति॑म् । वि॒श्वक॑र्माण॒मिति॑ वि॒श्व - क॑र्माणम् । ऊ॒तये॑ ।

TS 4.6.2.6

TS 4.6.2.6

Samhita Paata

मनो॒युजं॑ वाजे॒ अ॒द्या हु॒वेम॑ । स नो॒ नेदि॑ष्ठा हव॑नानि जोषते विश्व॑शंभूर॑वंसे सा॒धुक॑र्मा ॥ विश्व॑कर्मन्.
ह॒विषा॑ वावृ॒धानः स्व॒यं य॑जस्व त॒नुवं जु॑षाणः । मुह्य॑न्त्व॒न्ये अ॒भितः॑ स॒पत्ना॑ इ॒हास्माकं॑ म॒घवा॑
सूरि॑रस्तु ॥ विश्व॑कर्मन्. ह॒विषा॑ व॒र्द्धने॑न त्रा॒तार॑मिन्द्र॒-म॒कृणो॑रव॒द्भ्यं । तस्मै॑ विशः॑ सम॑नमन्त
पूर्वी॑र॒यमु॒ग्रो वि॑ह॒व्यो यथा॑ऽसत् ॥ स॒मुद्रा॑य॒ व॒युना॑य॒ सिन्धू॑नां पत॑ये नमः () । न॒दीना॑ः सर्वा॑सां
पि॒त्रे जु॑हुता विश्व॑कर्मणे विश्वाऽहाम॑र्त्यः ह॒विः ॥

Pada Paata

म॒नो॒युज॑मिति॒ मनः॑ - युज॑म् । वाजे॑ । अ॒द्या । हु॒वेम॑ ॥ सः । नः । नेदि॑ष्ठा । हव॑नानि ।
जोष॑ते । विश्व॑शंभूरिति॒ विश्व॑ - शंभूः॑ । अव॑से । सा॒धुक॑र्मेति॒ सा॒धु - क॑र्मा ॥ विश्व॑कर्म॒न्निति॒
विश्व॑-क॒र्मन् । ह॒विषा॑ । वावृ॒धानः । स्व॒यम् । य॑जस्व । त॒नुव॑म् । जु॑षाणः ॥ मुह्य॑न्तु ।
अ॒न्ये । अ॒भितः॑ । स॒पत्नाः॑ । इ॒ह । अ॒स्माक॑म् । म॒घवे॑ति॒ म॒घ - वा॑ । सूरिः॑ । अ॒स्तु ॥
विश्व॑कर्म॒न्निति॒ विश्व॑ - क॒र्मन् । ह॒विषा॑ । व॒र्द्धने॑न । त्रा॒तार॑म् । इन्द्र॑म् । अ॒कृणोः॑ । अ॒व॒द्भ्यम्
॥ तस्मै॑ । विशः॑ । सम॑ति॒ । अ॒न॒मन्त॑ । पूर्वीः॑ । अ॒यम् । उ॒ग्रः । वि॑ह॒व्य इति॑ वि॒ह॒व्यः
। यथा॑ । अ॒सत् ॥ स॒मुद्रा॑य॒ । व॒युना॑य॒ । सिन्धू॑नाम् । पत॑ये । नमः॑ () ॥ न॒दीना॑म् ।
सर्वा॑साम् । पि॒त्रे । जु॑हुत । विश्व॑कर्म॒ण इति॑ विश्व॑ - क॒र्मण॑ । विश्वा॑ । अ॒हो॑ । अ॒म॑र्त्यम् । ह॒विः ॥

TS 4.6.3.1

TS 4.6.3.1

Samhita Paata

उदे॑नमुत्तरां॑ न॒याग्रे॑ घृ॒तेनाऽऽहु॑त । रा॒यस्पोषे॑ण॒ सः॑ सृ॒ज प्र॑जयां च॒ धने॑न च ॥ इन्द्रे॑मं प्र॒तरां॑ कृ॒धि
सजा॑तानां-मसद्व॒शी । समे॑नं॒ वर्च॑सा सृ॒ज दे॒वेभ्यो॑ भाग॒धा अ॑सत् ॥ यस्य॑ कु॒र्मो ह॒विर्गृ॑हे तम॑ग्रे
वर्द्ध॑या त्वं । तस्मै॑ दे॒वा अधि॑ ब्रव॒न्नयं॑ च॒ ब्रह्म॑ण॒स्पतिः॑ ॥ उदु॑ त्वा वि॒श्वे दे॒वा - []

Pada Paata

उदि॑ति । ए॒नम् । उ॒त्तरा॑मित्यु॒त् - त॒राम् । न॒य । अ॒ग्रे । घृ॒तेन॑ । आ॒हुते॑त्या - हु॒त ॥ रा॒यः
। पो॑षेण । समि॑ति । सृ॒ज । प्र॒जये॑ति प्र - जया॑ । च॒ । धने॑न । च॒ ॥ इन्द्रे॑ । इ॒मम् ।
प्र॒तरा॑मिति प्र-त॒राम् । कृ॒धि । सजा॑ताना॒मिति॑ स - जा॒ताना॑म् । अ॒सत् । व॒शी ॥ समि॑ति ।
ए॒नम् । वर्च॑सा । सृ॒ज । दे॒वेभ्यः॑ । भा॒ग॒धा इति॑ भा॒ग - धाः । अ॒सत् ॥ यस्य॑ । कु॒र्मः ।
ह॒विः । गृ॑हे । तम् । अ॒ग्रे । व॒र्द्धय॑ । त्वम् ॥ तस्मै॑ । दे॒वाः । अधी॑ति । ब्रव॒न् । अ॒यम्
। च॒ । ब्रह्म॑णः । पतिः॑ ॥ उदि॑ति । उ॒ । त्वा॒ । वि॒श्वे । दे॒वाः ।

TS 4.6.3.2

TS 4.6.3.2

Samhita Paata

अ॒ग्रे॑ भ॒रन्तु॑ चि॒त्तिभिः॑ । स नो॑ भव॒ शिव॑त॒मः सु॒प्रती॑को वि॒भाव॑सुः ॥ पञ्च॑ दि॒शो दै॒वीर्य॑श्म॒वन्तु॑
 दे॒वीरपा॑म॒न्ति दु॒र्म॒तिं बा॑ध॒मानाः॑ । रा॒यस्पो॑षे॒ य॒ज्ञप॑ति॒मा॒भज॑न्तीः ॥ रा॒यस्पो॑षे॒ अधि॑ य॒ज्ञो अ॑स्था॒थ
 समि॑द्धे अ॒ग्नाव॑धि॒ माम॑हा॒नः । उ॒क्थ॑प॒त्र ई॒ड्यो॑ गृ॒भीत॑स्त॒प्तं घ॒र्मं प॑रि॒गृह्णा॑यजन्त ॥ ऊ॒र्जा यद्-
 य॒ज्ञम॑श॒मन्त॑ दे॒वा दै॒व्याय॑ ध॒र्त्रे जो॑ष्ट्रे । दे॒व॒श्रीः श्री॑म॒णाः श॒तप॑याः - []

Pada Paata

अ॒ग्रे॑ । भ॒रन्तु॑ । चि॒त्तिभि॑रिति॒ चि॒त्ति - भिः॑ ॥ सः । नः । भ॒व । शि॒वत॑म॒ इति॑ शि॒व - त॒मः
 । सु॒प्रती॑क॒ इति॑ सु - प्र॒तीकः॑ । वि॒भाव॑सु॒रिति॑ वि॒भा - व॒सुः ॥ पञ्च॑ । दि॒शः । दै॒वीः । य॒ज्ञम्
 । अ॒वन्तु॑ । दे॒वीः । अ॒पेति॑ । अ॒म॒न्तिम् । दु॒र्म॒तिमि॑ति॒ दुः - म॒न्तिम् । बा॑ध॒मानाः॑ ॥ रा॒यः ।
 पो॑षे॒ । य॒ज्ञप॑ति॒मिति॑ य॒ज्ञ - प॒तिम् । आ॒भज॑न्ती॒रित्या॑ - भज॑न्तीः ॥ रा॒यः । पो॑षे॒ । अधी॑ति॒ ।
 य॒ज्ञः । अ॒स्था॒त् । समि॑द्ध॒ इति॑ सं - इ॒द्धे । अ॒ग्नौ । अधी॑ति॒ । मा॒म॒हा॒नः ॥ उ॒क्थ॑प॒त्र इत्यु॑क्थ
 - प॒त्रः । ई॒ड्यः॑ । गृ॒भीतः॑ । त॒प्तम् । घ॒र्मम् । प॑रि॒गृह्णे॑ति॒ परि॑-गृह्ण॑ । अ॒य॒जन्त॑ ॥ ऊ॒र्जा
 । यत् । य॒ज्ञम् । अ॑श॒मन्त॑ । दे॒वाः । दै॒व्याय॑ । ध॒र्त्रे । जो॑ष्ट्रे ॥ दे॒व॒श्रीरिति॑ दे॒व - श्रीः ।
 श्री॑म॒णा इति॑ श्री - म॒नाः । श॒तप॑या॒ इति॑ श॒त - प॒याः ।

TS 4.6.3.3

TS 4.6.3.3

Samhita Paata

परिगृह्यं देवा यज्ञमायन् ॥ सूर्यरश्मिरु॒ हरिकेशः॑ पुरस्ता॑त् सवि॒ता ज्योति॑रुद॒याः अज॑स्रं । तस्य॑
पू॒षा प्र॑स॒वमि॑ति॒ देवः॑ स॒पश्य॑न् विश्वा॒ भुव॑नानि गो॒पाः ॥ दे॒वा दे॒वेभ्यो॑ अ॒द्भ्यन्तो॑ अ॒स्थुर्वी॑तः
श॒मित्रे॑ श॒मिता॑ य॒जद्व्यै॑ । तुरी॒यो य॒ज्ञो यत्र॑ ह॒व्यमे॑ति॒ ततः॑ पा॒वका॑ आ॒शिषो॑ नो जुष॒न्तां ॥ वि॒मानं॑
ए॒ष दि॒वो म॒द्भ्यै॑ आ॒स्त आप॑प्रि॒वान् रोद॑सी अ॒न्तरि॑क्षं । स वि॒श्वाची॑र॒भि - []

Pada Paata

परिगृह्येति॑ परि - गृह्यं । दे॒वाः । य॒ज्ञम् । आ॒यन् ॥ सूर्य॑रश्मि॒रिति॑ सूर्य - रश्मिः । हरि॑केशः
इति॑ हरि - केशः । पुरस्ता॑त् । सवि॒ता । ज्योतिः॑ । उदि॑ति । अ॒यान् । अज॑स्रम् ॥ तस्य॑
। पू॒षा । प्र॑स॒वमि॑ति॒ प्र - स॒वम् । या॒ति । दे॒वः । स॒पश्य॑न्निति॒ सं - पश्य॑न् । विश्वा॑ ।
भुव॑नानि । गो॒पा इति॑ गो - पाः ॥ दे॒वाः । दे॒वेभ्यः॑ । अ॒द्भ्यन्तः॑ । अ॒स्थुः । वी॒तम् । श॒मित्रे॑
। श॒मिता॑ । य॒जद्व्यै॑ ॥ तुरी॒यः । य॒ज्ञः । यत्र॑ । ह॒व्यम् । ए॒ति । ततः॑ । पा॒वकाः ।
आ॒शिष इत्या॑-शिषः । नः । जुष॑न्ताम् ॥ वि॒मान इति॑ वि॒मानः । ए॒षः । दि॒वः । म॒द्भ्यै॑ ।
आ॒स्ते । आ॒प॒प्रि॒वानित्या॑ - प॒प्रि॒वान् । रोद॑सी इति॑ । अ॒न्तरि॑क्षम् ॥ सः । वि॒श्वाचीः॑ । अ॒भीति॑ ।

TS 4.6.3.4

TS 4.6.3.4

Samhita Paata

च॒ष्टे घृ॒ताची॑रन्त॒रा पूर्॒वम॑प॒रं च॑ के॒तुं ॥ उ॒क्षा स॑मु॒द्रो अ॑रु॒णः सु॑प॒र्णः पूर्॒वस्य॑ योनिं पि॒तुरा॑ वि॒वेश ।
म॒द्भ्यै दि॒वो नि॑हि॒तः पृ॒श्नि॒रश्मा॑ वि च॒क्रमे॑ रज॑सः पा॒त्यन्तौ॑ ॥ इन्द्रं॑ वि॒श्वा अ॑वीवृ॒धन्त्स॑ समु॒द्रव्य॑च॒सं

गिरः । रथीतमः रथीनां वाजानां सत्पतिं पतिं ॥ सुमृहूर्यज्ञो देवाः आ च वक्षदक्षदग्निदेवो
 देवाः आ च वक्षत् ॥ वाजस्य () मा प्रसवेनोद्-ग्राभेणो-दग्रभीत् । अथा सपत्नाः इन्द्रो मे
 निग्राभेणाधराः अकः ॥ उद्ग्राभं च निग्राभं च ब्रह्म देवा अवीवृधन् । अथा सपत्नानिन्द्राग्नी मे
 विषूचीनान् व्यस्यतां ॥

Pada Paata

चष्टे । घृताचीः । अन्तरा । पूर्वम् । अपरम् । च । केतुम् ॥ उक्षा । समुद्रः । अरुणः
 । सुपुर्ण इति सु - पुर्णः । पूर्वस्य । योनिम् । पितुः । एति । विवेश ॥ मद्भ्ये । दिवः
 । निर्हित इति नि - हितः । पृश्निः । अश्मा । वीति । चक्रमे । रजसः । पाति । अन्तौ
 ॥ इन्द्रम् । विश्वाः । अवीवृधन् । समुद्रव्यचसमिति समुद्र-व्यचसम् । गिरः ॥ रथीतममिति
 रथि - तमम् । रथीनाम् । वाजानाम् । सत्पतिमिति सत् - पतिम् । पतिम् ॥ सुमृहूरिति सुम्र
 - हूः । यज्ञः । देवान् । एति । च । वक्षत् । यक्षत् । अग्निः । देवः । देवान् । एति ।
 च । वक्षत् ॥ वाजस्य () । मा । प्रसवेनेति प्र - सवेन । उद्ग्राभेणेत्युत् - ग्राभेण । उदिति
 । अग्रभीत् ॥ अथ । सपत्नान् । इन्द्रः । मे । निग्राभेणेति नि - ग्राभेण । अधरान् । अकः
 ॥ उद्ग्राभमित्युत् - ग्राभम् । च । निग्राभमिति नि - ग्राभम् । च । ब्रह्म । देवाः । अवीवृधन्
 ॥ अथ । सपत्नान् । इन्द्राग्नी इतीन्द्र - अग्नी । मे । विषूचीनान् । वीति । अस्यताम् ॥

TS 4.6.4.1

TS 4.6.4.1

Samhita Paata

आशुः शिशानो वृषभो न युद्धो घनाघनः क्षोभण-श्चरूषणीनां । संक्रन्दनोऽनिमिष एक वीरः
 शतः सेना अजयत् साकमिन्द्रः ॥ संक्रन्दनेना निमिषेण जिष्णुना युत्कारेण दुश्च्यवनेन धृष्णुना
 । तदिन्द्रेण जयत् तत् सहद्वं युधो नर इषुहस्तेन वृष्णा ॥ स इषुहस्तैः स निषङ्गिभिर्वशी सः स्रष्टा
 स युध इन्द्रो गुणेन । सः सृष्टजित् सोमपा बाहुशूर्ध्वधन्वा प्रतिहिताभिरस्ता ॥ बृहस्पते परि
 दीया- []

Pada Paata

आशुः । शिशानः । वृषभः । न । युद्धः । घनाघनः । क्षोभणः । चरूषणीनाम् ॥
 संक्रन्दन् इति सं - क्रन्दनः । अनिमिष इत्यनि - मिषः । एकवीर इत्येक - वीरः । शतम्
 । सेनाः । अजयत् । साकम् । इन्द्रः ॥ संक्रन्दनेनेति सं - क्रन्दनेन । अनिमिषेणेत्यनि -
 मिषेण । जिष्णुना । युत्कारेणेति युत् - कारेण । दुश्च्यवनेनेति दुः-च्यवनेन । धृष्णुना ॥ तत्
 । इन्द्रेण । जयत् । तत् । सहद्वं । युधः । नरः । इषुहस्तेनेतीषु - हस्तेन । वृष्णा ॥ सः
 । इषुहस्तैरितीषु - हस्तैः । सः । निषङ्गिभिरिति निषङ्गि - भिः । वशी । सः स्रष्टेति सं - स्रष्टा
 । सः । युधः । इन्द्रः । गुणेन ॥ सः सृष्टजिति सः सृष्ट - जित् । सोमपा इति सोम - पाः
 । बाहुशूर्ध्विति बाहु - शूर्ध्व । ऊर्ध्वधन्वेत्यूर्ध्व - धन्वा । प्रतिहिताभिरिति प्रति - हिताभिः
 । अस्ता ॥ बृहस्पते । परीति । दीया ।

TS 4.6.4.2

TS 4.6.4.2

Samhita Paata

रथेन रक्षोहा ऽमित्राः अप बाधमानः । प्रभञ्जन्थ सेनाः प्रमृणो युधा जयन्तस्माकं-मेद्व्यविता रथानां
 ॥ गोत्रभिदं गोविदं वज्रबाहुं जयन्तमज्मं प्रमृणन्त-मोजसा । इमं सजाता अनुवीर-यद्धमिन्द्रः
 सखायोऽनु स रभद्धं ॥ बलविज्ञायः-स्थविरः प्रवीरः सहस्वान् वाजी सहमान उग्रः । अभिर्वीरो
 अभिसत्त्वा सहोजा जैत्रमिन्द्र रथमातिष्ठ गोवित् ॥ अभि गोत्राणि सहसा गाहमानोऽदायो- []

Pada Paata

रथेन । रक्षोहेति रक्षः - हा । अमित्रान् । अपबाधमान इत्यप - बाधमानः ॥ प्रभञ्जन्ति प्र
 - भञ्जन् । सेनाः । प्रमृण इति प्र - मृणः । युधा । जयन् । अस्माकम् । एधि । अविता
 । रथानाम् ॥ गोत्रभिदमिति गोत्र - भिदम् । गोविदमिति गो - विदम् । वज्रबाहुमिति वज्र -
 बाहुम् । जयन्तम् । अज्मं । प्रमृणन्तमिति प्र - मृणन्तम् । ओजसा ॥ इमम् । सजाता इति
 स - जाताः । अन्विति । वीरयद्धम् । इन्द्रम् । सखायः । अनु । समिति । रभद्धम् ॥
 बलविज्ञाय इति बल - विज्ञायः । स्थविरः । प्रवीर इति प्र - वीरः । सहस्वान् । वाजी ।
 सहमानः । उग्रः ॥ अभिर्वीर इत्यभि - वीरः । अभिसत्त्वेत्यभि - सत्त्वा । सहोजा इति सहः
 - जाः । जैत्रम् । इन्द्र । रथम् । एति । तिष्ठ । गोविदिति गो - वित् ॥ अभीति । गोत्राणि
 । सहसा । गाहमानः । अदायः ।

TS 4.6.4.3

TS 4.6.4.3

Samhita Paata

वीरः शतम॑न्युरिन्द्रः । दु॒श्च्य॒वनः पृ॑तना॒षाड॑ यु॒द्धयो॑-स्माक॑ः सेना॑ अवतु प्र यु॒थ्सु ॥ इन्द्र॑ आसां-
नेता बृह॒स्पति॑ दक्षि॑णा य॒ज्ञः पुर॑ ए॒तु सोमः॑ । दे॒वसे॒नाना॑-मभिभ॒ञ्जती॑नां जय॑न्तीनां म॒रुतो॑ य॒न्त्वग्रै॑
॥ इन्द्र॑स्य वृ॒ष्णो वरु॑णस्य रा॒ज्ञ आ॒दित्या॑नां म॒रुता॑ः श॒र्द्ध उ॒ग्रं । म॒हाम॑नसां भुव॒नच्य॑वानां घोषो॑
दे॒वानां जय॑ता मुद॑स्थात् ॥ अ॒स्माक॑-मिन्द्रः॑ समृ॑तेषु ध्व॒जेष्व॒स्माक॑-या इष॑वस्ता जय॑न्तु ।

Pada Paata

वीरः । शतम॑न्युरिति शत - म॒न्युः । इन्द्रः॑ ॥ दु॒श्च्य॒वन इति॑ दुः - च्य॒वनः । पृ॑तना॒षाट् ।
अ॒युद्ध॑यः । अ॒स्माक॑म् । सेना॑ । अ॒वतु॑ । प्रेति॑ । यु॒थ्स्विति॑ युत् - सु ॥ इन्द्रः॑ । आ॒साम् ।
नेता । बृह॒स्पतिः । दक्षि॑णा । य॒ज्ञः । पुरः । ए॒तु । सोमः॑ ॥ दे॒वसे॒नाना॑मिति॑ देव - से॒नाना॑म्
। अ॒भिभ॒ञ्जती॑नामित्य॑भि - भ॒ञ्जती॑नाम् । जय॑न्तीनाम् । म॒रुतः॑ । य॒न्तु । अग्रै॑ ॥ इन्द्र॑स्य ।
वृ॒ष्णः । वरु॑णस्य । रा॒ज्ञः । आ॒दित्या॑नाम् । म॒रुता॑म् । श॒र्द्धः । उ॒ग्रम् ॥ म॒हाम॑नसा॒मिति॑
म॒हा - म॒न॒साम् । भुव॒नच्य॑वाना॒मिति॑ भुवन - च्य॒वाना॑म् । घोषः॑ । दे॒वाना॑म् । जय॑ताम् ।
उदिति॑ । अ॒स्थात् ॥ अ॒स्माक॑म् । इन्द्रः॑ । समृ॑तेष्विति सं - ऋ॒तेषु॑ । ध्व॒जेषु॑ । अ॒स्माक॑म्
। याः । इष॑वः । ताः । ज॒य॒न्तु ॥

TS 4.6.4.4

TS 4.6.4.4

Samhita Paata

अ॒स्माकं॑ वी॒रा उत्त॑रे भवन्त्व॒स्मानु॑ दे॒वा अव॑ता ह॒वेषु॑ ॥ उ॒द्ध॒र॒षय॑ म॒घव॑न्ना-यु॒धा-न्यु॑त्स॒त्वंनां॑
मा॒म॒का॒नां॑ म॒हा॒श॒सि॑ । उ॒द्ध॒त्र॒हन् वा॒जि॒नां वा॒जि॒ना॒न्यु॒द्-र॒था॒नां॑ ज॒य॒तामे॒तु॒ घोषः॑ ॥ उप॒ प्रे॒तु ज॒य॒ता
नरः॑ स्थि॒रा वः॑ सन्तु बा॒हवः॑ । इन्द्रो॑ वः शर्म॑ यच्छ॒ त्वना॑-धृ॒ष्या यथा॑सं॒थ ॥ अ॒व॒सृ॒ष्टा परा॑ प॒त
शर॑व्ये ब्रह्म॑ स॒शिता॑ । गच्छा॒मित्रा॑न् प्र- []

Pada Paata

अ॒स्माक॑म् । वी॒राः । उत्त॑र इत्यु॒त् - त॒रे । भ॒व॒न्तु । अ॒स्मान् । उ॒ । दे॒वाः । अ॒व॒त॒ । ह॒वेषु॑
॥ उ॒दि॒ति॑ । ह॒र॒ष॒य॒ । म॒घ॒व॒न्नि॒ति॑ म॒घ - व॒न् । आ॒यु॒धा॒नि॒ । उ॒दि॒ति॑ । स॒त्वंना॑म् । मा॒म॒का॒ना॑म्
। म॒हा॒श॒सि॑ ॥ उ॒दि॒ति॑ । वृ॒त्र॒ह॒न्नि॒ति॑ वृ॒त्र-ह॒न् । वा॒जि॒ना॑म् । वा॒जि॒ना॒नि॒ । उ॒दि॒ति॑ । र॒था॒ना॑म् ।
ज॒य॒ता॒म् । ए॒तु॒ । घोषः॑ ॥ उप॑ । प्रे॒ति॑ । इ॒त् । ज॒य॒त॒ । न॒रः॑ । स्थि॒राः । वः॑ । स॒न्तु॒ । बा॒हवः॑
॥ इन्द्रः॑ । वः॑ । शर्म॑ । य॒च्छ॒तु॒ । अ॒ना॒धृ॒ष्या इत्य॑ना - धृ॒ष्याः । यथा॑ । अ॒सं॒थ ॥ अ॒व॒सृ॒ष्टे॒त्य॒व॑
- सृ॒ष्टा । परे॒ति॑ । प॒त॒ । शर॑व्ये । ब्रह्म॑स॒शिते॒ति॑ ब्रह्म॑-स॒शिता॑ ॥ गच्छ॑ । अ॒मित्रा॑न् । प्रे॒ति॑ ।

TS 4.6.4.5

TS 4.6.4.5

Samhita Paata

वि॒श॒ मै॒षां॑ क॒ञ्च॒नोच्छि॑षः ॥ म॒र्मा॒णि ते॒ वर्म॑भिश्छादयामि॒ सोम॑स्त्वा॒ राजा॑ ऽमृते॒नाभि॑-वस्तां ।
उ॒रोर्वरी॑यो वरि॒वस्ते॑ अस्तु॒ जय॑न्तं॒ त्वाम॑नु॒ मद॑न्तु दे॒वाः ॥ यत्र॑ बा॒णाः संप॑त॒न्ति कु॑मा॒रा वि॑शि॒खा
इ॒व । इन्द्रो॑ न॒स्तत्र॑ वृ॒त्रहा॑ वि॒श्वाहा॑ शर्म॑ यच्छतु ॥

Pada Paata

वि॒श॒ । मा । ए॒षाम् । कम् । च॒न । उ॒दि॒तिं । शि॒षः ॥ म॒र्मा॒णि । ते । वर्म॑भि॒रिति॑ वर्म॑
-भिः । छा॒द॒यामि॑ । सोमः॑ । त्वा॒ । राजा॑ । अ॒मृते॑न । अ॒भी॒तिं । व॒स्ताम् ॥ उ॒रोः । वरी॑यः
। वरि॑वः । ते । अ॒स्तु । जय॑न्तम् । त्वाम् । अ॒न्वि॒तिं । म॒द॒न्तु । दे॒वाः ॥ यत्र॑ । बा॒णाः
। संप॑त॒न्तीति॑ सं - पत॑न्ति । कु॒मा॒राः । वि॒शि॒खा इति॑ वि - शि॒खाः । इ॒व ॥ इन्द्रः॑ । नः
। तत्र॑ । वृ॒त्रहे॑ति वृ॒त्र - हा । वि॒श्वाहे॑ति वि॒श्वा - हा । शर्म॑ । य॒च्छतु॑ ॥

TS 4.6.5.1

TS 4.6.5.1

Samhita Paata

प्राची॑मनु॒ प्रदि॑शं॒ प्रेहि॑ वि॒द्वान॒ग्नेर॑ग्ने॒ पुरो॑ अ॒ग्निर्भवे॑ह । वि॒श्वा आ॑शा॒ दी॒द्यानो॑ वि॒ भा॒ह्वूर्जं॑ नो धेहि॒ द्विप॑दे
चतु॑ष्पदे ॥ क्रम॑द्धम॒ग्निना॑ नाक॒मुख्य॑ ह॒स्तेषु॑ बिभ्र॑तः । दि॒वः पृ॒ष्ठं सु॑वर्ग॒त्वा मि॒श्रा दे॒वेभि॑राद्धं
॥ पृ॒थि॒व्या अ॒हमु॑द॒न्तरि॑क्ष-माऽरु॑ह-म॒न्तरि॑क्षाद् दि॒वमाऽरु॑हं । दि॒वो नाक॑स्य पृ॒ष्ठाथ॑ सु॒व॒ज्योति॑रगा-
[]

Pada Paata

प्राची॑म् । अ॒न्वि॒ति॑ । प्र॒दि॒श॒मि॒ति॑ प्र॒दि॒श॑म् । प्रे॒ति॑ । इ॒हि॑ । वि॒द्वान् । अ॒ग्नेः॑ । अ॒ग्ने॑ । पु॒रो
 अ॒ग्नि॒रि॒ति॑ पु॒रः - अ॒ग्निः॑ । भ॒व॑ । इ॒ह ॥ वि॒श्वाः॑ । आ॒शाः॑ । दी॒द्यानः॑ । वी॒ति॑ । भा॒हि॑ ।
 ऊ॒र्ज॑म् । नः॑ । धे॒हि॑ । द्वि॒पद॑ इति॑ द्वि - पदे॑ । चतु॑ष्पद॑ इति॑ चतुः - पदे॑ ॥ क्रम॑द्धम् ।
 अ॒ग्नि॒ना॑ । नाक॑म् । उ॒ख्य॑म् । ह॒स्तेषु॑ । बिभ्र॑तः ॥ दि॒वः॑ । पृ॒ष्ठम् । सु॒वः॑ । ग॒त्वा । मि॒श्राः॑
 । दे॒वेभिः॑ । आ॒द्धम् ॥ पृ॒थि॒व्याः॑ । अ॒हम् । उ॒दि॒ति॑ । अ॒न्त॒रि॒क्षम् । ए॒ति॑ । अ॒रु॒हम् ।
 अ॒न्त॒रि॒क्षात् । दि॒वम् । ए॒ति॑ । अ॒रु॒हम् ॥ दि॒वः॑ । नाक॑स्य । पृ॒ष्ठात् । सु॒वः॑ । ज्यो॒तिः॑ ।
 अ॒गा॒म् ।

TS 4.6.5.2**TS 4.6.5.2****Samhita Paata**

म॒हं ॥ सु॒व॒र्य॒न्तो॒ नापै॑क्षन्त॒ आ द्या॑ रो॒हन्ति॑ रोद॑सी । य॒ज्ञं॒ ये वि॒श्वतो॑धा॒रः सु॒वि॒द्वा॒सो वि॒ते॒नि॒रे
 ॥ अ॒ग्ने प्रे॒हि॑ प्रथ॒मो दे॒वय॑तां चक्षु॑र्दे॒वाना॑मु॒त म॒र्त्याना॑ । इ॒य॑क्षमाणा॒ भृगु॑भिः स॒जोषाः॑ सु॒व॒र्य॒न्तु
 य॒ज॑मानाः स्व॒स्ति ॥ न॒क्तो॒षासा॑ स॒म॒न॒सा वि॒रू॒पे धा॒पये॑ते शि॒शुमे॑कः॒ समी॒ची । द्या॒वा क्षा॒मा
 रु॒क्मो अ॒न्त॒र्वि भा॑ति दे॒वा अ॒ग्निं धा॑रयन् द्रवि॒णो॒दाः ॥ अ॒ग्ने स॒हस्रा॑क्ष - []

Pada Paata

अ॒हम् ॥ सु॒वः । य॒न्तः । न । अ॒पेति॑ । ई॒क्षन्ते॑ । ए॒ति । द्या॒म् । रो॒हन्ति॑ । रो॒दसी॑ इति॑
 ॥ य॒ज्ञम् । ये । वि॒श्वतो॑धा॒रमि॑ति॒ वि॒श्वतः॑ - धा॒रम् । सु॒वि॒द्वा॒स इति॑ सु - वि॒द्वा॒सः । वि॒ते॒नि॒र
 इति॑ वि - ते॒नि॒रे ॥ अ॒ग्ने । प्रे॒ति । इ॒हि । प्र॒थमः॑ । दे॒व॒य॒तामि॑ति॒ दे॒व - य॒ताम् । चक्षुः॑ ।
 दे॒वाना॑म् । उ॒त । म॒र्त्या॑नाम् ॥ इ॒यक्ष॑माणाः । भृ॒गु॒भिरि॑ति॒ भृ॒गु - भिः॑ । स॒जोषा॑ इति॑ स-जोषाः
 । सु॒वः । य॒न्तु । य॒ज॑मानाः । स्व॒स्ति ॥ न॒क्तो॒षासा॑ । स॒म॒न॒सेति॑ स - म॒न॒सा । वि॒रू॒पे इति॑
 वि - रू॒पे । धा॒प॒ये॒ते इति॑ । शि॒शु॑म् । ए॒कम् । स॒मी॒ची इति॑ ॥ द्या॒वा । क्षा॒म । रु॒क्मः ।
 अ॒न्तः । वी॒ति । भा॒ति । दे॒वाः । अ॒ग्नि॑म् । धा॒र॒य॒न् । द्र॒वि॒णो॒दा इति॑ द्रवि॒णः - दाः ॥ अ॒ग्ने
 । स॒ह॒स्रा॒क्षेति॑ सह॒स्र - अ॒क्ष ।

TS 4.6.5.3

TS 4.6.5.3

Samhita Paata

श॒तमूर्द्ध॑ञ्छ॒तं ते॑ प्रा॒णाः स॒हस्र॑म॒पा॒नाः । त्व॒स्र सा॑ह॒स्रस्य॑ रा॒य ई॒शिषे॑ तस्मै॑ ते वि॒धेम॑ वा॒जाय॑ स्वाहा॑
 ॥ सु॒प॒र्णो॑ऽसि ग॒रु॒त्मा॑न् पृ॒थि॒व्याः सी॑द पृ॒ष्ठे पृ॒थि॒व्याः सी॑द भा॒साऽन्त॑रि॒क्ष्मा पृ॑ण॒ ज्योति॑षा
 दि॒वमु॑त्त॒भान् ते॒जसा॑ दि॒श उ॒द् द॑ह ॥ आ॒जु॒हानः॑ सु॒प्रती॑कः पु॒रस्ता॑द॒ग्ने स्वा॑न् यो॒नि॒मा सी॑द सा॒द्व्या
 । अ॒स्मिन्ध॑-स॒धस्थे॑ अ॒द्व्युत्त॑र॒स्मिन् विश्वे॑ दे॒वा - []

Pada Paata

श॒त॒मू॒र्ध॒न्नि॒तिं श॒त - मू॒र्ध॒न् । श॒त॒म् । ते । प्रा॒णा इ॒ति प्र-अ॒नाः । स॒हस्र॑म् । अ॒पा॒न इ॒त्य॑प
 - अ॒नाः ॥ त्व॒म् । सा॒ह॒स्र॒स्य॑ । रा॒यः । ई॒शि॒षे । तस्मै॑ । ते । वि॒धे॒म् । वा॒जा॒य । स्वाहा॑
 ॥ सु॒पर्ण॑ इ॒ति सु-पर्णः॑ । अ॒सि । ग॒रु॒त्मा॒न् । पृ॒थि॒व्याम् । सी॒दु । पृ॒ष्ठे । पृ॒थि॒व्याः । सी॒दु
 । भा॒सा । अ॒न्त॒रि॒क्षम् । ए॒ति । पृ॒ण । ज्यो॒ति॒षा । दि॒वम् । उ॒दि॒ति । स्त॒भा॒न् । तेज॑सा
 । दि॒शः । उ॒दि॒ति । दृ॒ह ॥ आ॒जु॒ह्वान॑ इ॒त्या॑ - जु॒ह्वानः॑ । सु॒प्र॒ती॒क इ॒ति सु - प्र॒ती॒कः ।
 पु॒र॒स्ता॑त् । अ॒ग्रे । स्वा॒म् । यो॒नि॒म् । ए॒ति । सी॒दु । सा॒द्ध्या ॥ अ॒स्मि॒न् । स॒ध॒स्थ इ॒ति
 स॒ध - स्थे॑ । अ॒धी॒ति । उ॒त्त॑र॒स्मि॒न्नि॒त्यु॒त् - त॒र॒स्मि॒न् । वि॒श्वे॑ । दे॒वाः ।

TS 4.6.5.4

TS 4.6.5.4

Samhita Paata

यज॑मानश्च सीद॒त ॥ प्रे॒द्धो अ॒ग्रे दी॒दि॒हि पु॒रो नोऽज॑स्रया सू॒र्म्या॑ यवि॒ष्ठ । त्वा॑श् शश्व॑न्त॒ उप॑ यन्ति
 वा॒जाः ॥ वि॒धेम॑ ते प॒रमे॑ जन्म॑न्त्र॒ग्रे वि॒धे॒म् स्तो॒मैर॑वरे॒ सु॒ध॒स्थे । यस्मा॑द्-यो॒नेरु॑दा॒रि॒था यजे॑ तं
 प्र॒त्वे ह॒वी॒षि जु॒हुरे॑ स॒मि॒द्धे ॥ ता॑श् स॒वितु॑र्वरे॒ण्यस्य॑ चि॒त्रा॒माऽहं॑ वृ॒णे सु॒म॒तिं वि॒श्वज॑न्यां । या॒म॑स्य
 क॒ण्वो अ॒दु॒ह॒त् प्र॒पी॒नाश् स॒हस्र॑धा॒रां - []

Pada Paata

यज॑मानः । च । सी॒द॒त् ॥ प्रे॒द्ध इ॒ति प्र - इ॒द्धः । अ॒ग्रे । दी॒दि॒हि । पु॒रः । नः॑ । अज॑स्रया
 । सू॒र्म्या॑ । य॒वि॒ष्ठ ॥ त्वा॒म् । शश्व॑न्तः । उ॒पे॒ति । य॒न्ति । वा॒जाः ॥ वि॒धेम॑ । ते । प॒रमे॑ ।

जन्मन्त्रं । अ॒ग्ने । वि॒धेम॑ । स्तोमैः॑ । अ॒वरे॑ । सु॒धस्थ॑ इति॑ सु॒ध - स्थे॑ ॥ यस्मा॑त् । योनेः॑ ।
 उ॒दारि॑थेत्यु॒त् - आरि॑थ । यजे॑ । तम् । प्रेति॑ । त्वे इति॑ । ह॒वी॒र्षि॑ । जुहु॑रे । समि॑द्ध इति॑ सं
 - इ॒द्धे ॥ ताम् । स॒वितुः॑ । वरे॑ण्यस्य । चि॒त्राम् । एति॑ । अ॒हम् । वृ॒णे । सु॒म॒तिमि॑ति॒ सु -
 म॒तिम् । वि॒श्वज॑न्यामि॒ति वि॒श्व - ज॑न्याम् ॥ याम् । अ॒स्य । कण्वः॑ । अ॒दु॒हत् । प्र॒पी॒नामि॑ति॒
 प्र॒पी॒नाम् । स॒हस्र॑धा॒रामि॑ति॒ स॒हस्र॑ - धा॒राम् ।

TS 4.6.5.5

TS 4.6.5.5

Samhita Paata

पय॑सा म॒हीं गां ॥ स॒प्त ते॑ अ॒ग्ने स॒मिधः॑ स॒प्त जि॒ह्वाः स॒प्तरू॑षयः स॒प्त धामं॑ प्रि॒याणि॑ ।
 स॒प्त हो॒त्राः स॒प्तधा॑ त्वा॒ यज॑न्ति स॒प्त योनी॑रा पृ॒णस्वा घृ॑तेन॑ ॥ ई॒दृङ् चो॒न्या॒दृङ् चै॒ता॒दृङ् च॑
 प्र॒ति॒दृङ् च॑ मि॒तश्च॑ संमि॒तश्च॑ स॒भराः॑ ॥ शु॒क्रज्यो॑तिश्च चि॒त्रज्यो॑तिश्च स॒त्यज्यो॑तिश्च ज्योति॑ष्माश्च
 स॒त्यश्च॑र्त॒पाश्चात्य॑ः ॥

Pada Paata

पय॑सा । म॒हीम् । गा॒म् ॥ स॒प्त । ते॑ । अ॒ग्ने । स॒मिध॑ इति॑ सम् - इधः॑ । स॒प्त । जि॒ह्वाः
 । स॒प्त । ऋ॒षयः॑ । स॒प्त । धामं॑ । प्रि॒याणि॑ ॥ स॒प्त । हो॒त्राः । स॒प्त॒धेति॑ सप्त - धा । त्वा॒
 । य॒ज॑न्ति । स॒प्त । योनीः॑ । एति॑ । पृ॒णस्व॑ । घृ॑तेन॑ ॥ ई॒दृङ् । च॑ । अ॒न्या॒दृङ् । च॑ ।
 ए॒ता॒दृङ् । च॑ । प्र॒ति॒दृङि॑ति॒ प्रति॑ - दृङ् । च॑ । मि॒तः । च॑ । संमि॑त॒ इति॑ सं - मि॒तः । च॑ ।

सभरा इति स - भराः ॥ शुक्रज्योतिरिति शुक्र-ज्योतिः । च । चित्रज्योतिरिति चित्र-ज्योतिः । च । सत्यज्योतिरिति सत्य - ज्योतिः । च । ज्योतिष्मान् । च । सत्यः । च । ऋतुपा इत्यृत-पाः । च । अत्यश्हा इत्यति - अश्हाः ॥

TS 4.6.5.6

TS 4.6.5.6

Samhita Paata

ऋतुजिच्च सत्यजिच्च सेनजिच्च सुषेणश्चान्त्यमित्रश्च दूरेअमित्रश्च गुणः ॥ ऋतश्च सत्यश्च ध्रुवश्च धरुणश्च धर्ता च विधर्ता च विधारयः ॥ ईदक्षास एतादक्षास ऊ षुणः सदक्षासः प्रतिसदक्षास एतन । मितासंश्च संमितासश्च न ऊतये सभरसो मरुतो यज्ञे अस्मिन्निन्द्रं दैवीर्विशो मरुतोऽनुवर्तमानो () यथेन्द्रं दैवीर्विशो मरुतोऽनुवर्तमान एवमिमं यजमानं दैवीश्च विशो मानुषीश्चानुवर्तमानो भवन्तु ॥

Pada Paata

ऋतुजिदिद्यृत - जित् । च । सत्यजिदिति सत्य - जित् । च । सेनजिदिति सेन - जित् । च । सुषेण इति सु - सेनः । च । अन्त्यमित्र इत्यन्ति-अमित्रः । च । दूरे अमित्र इति दूरे - अमित्रः । च । गुणः ॥ ऋतः । च । सत्यः । च । ध्रुवः । च । धरुणः । च । धर्ता । च । विधर्तेति वि - धर्ता । च । विधारय इति वि-धारयः ॥ ईदक्षासः । एतादक्षासः । ऊ । स्विती । नः । सदक्षासः । प्रतिसदक्षास इति प्रति - सदक्षासः । एति । इतन ॥ मितासः । च । संमितास इति सं - मितासः । च । नः । ऊतये । सभरस इति स - भरसः । मरुतः

। य॒ज्ञे । अ॒स्मिन् । इन्द्र॑म् । दैवीः॑ । विशः॑ । म॒रुतः॑ । अनु॑व॒र्तान् इत्यनु॑-व॒र्तान् () ।
 यथा॑ । इन्द्र॑म् । दैवीः॑ । विशः॑ । म॒रुतः॑ । अनु॑व॒र्तान् इत्यनु॑ - व॒र्तान् । ए॒वम् । इ॒मम् ।
 यज॑मानम् । दैवीः॑ । च॒ । विशः॑ । मानु॑षीः । च॒ । अनु॑व॒र्तान् इत्यनु॑ - व॒र्तान् । भ॒वन्तु ॥

TS 4.6.6.1

TS 4.6.6.1

Samhita Paata

जी॒मूत॑स्येव भवति॒ प्रती॑कं य॒द्वर्मी॑ याति॒ सम॑दा॒मुप॑स्थे । अना॑वि॒द्धया॑ तु॒नुवा॑ ज॒य त्व॑ स॒ त्वा॒ वर्म॑णो
 म॒हिमा॑ पि॒प॒र्तु ॥ धन्व॑ना॒ गा धन्व॑नाऽऽजि॑ ज॒येम॒ धन्व॑ना॒ ती॒व्राः सम॑दो॒ जये॑म । ध॒नुः श॒त्रो॒रप॑का॒मं
 कृ॑णोति॒ धन्व॑ना॒ सर्वाः॑ प्र॒दिशो॑ जये॑म ॥ व॒क्ष्यन्ती॑वे॒दा ग॑नी॒गन्ति॑ कर्णं॑ प्रि॒य स॒खायं॑ परि॒षस्व॑जा॒ना
 । योषे॑व शि॒ङ्गे वि॒त॒ताऽधि॑ धन्व॒न् - []

Pada Paata

जी॒मूत॑स्य । इ॒व । भ॒वति॑ । प्रती॑कम् । यत् । वर्मी॑ । याति॑ । सम॑दा॒मिति॑ स - म॒दाम् ।
 उ॒प॒स्थ इत्यु॑प - स्थे ॥ अना॑वि॒द्धयेत्यना॑ - वि॒द्धया॑ । तु॒नुवा॑ । ज॒य । त्वम् । सः । त्वा॒ ।
 वर्म॑णः । म॒हिमा॑ । पि॒प॒र्तु ॥ धन्व॑ना । गाः । धन्व॑ना । अ॒जिम् । ज॒येम् । धन्व॑ना ।
 ती॒व्राः । सम॑दु इति॑ स - म॒दः । ज॒येम् ॥ ध॒नुः । श॒त्रोः॑ । अ॒प॒का॒ममि॑त्य॒प - का॒मम् ।
 कृ॑णोति॒ । धन्व॑ना । सर्वाः॑ । प्र॒दिश॑ इति॑ प्र - दि॒शः । ज॒येम् ॥ व॒क्ष्यन्ती॑ । इ॒व । इत् ।
 एति॑ । ग॒नी॒गन्ति॑ । कर्ण॑म् । प्रि॒यम् । स॒खाय॑म् । परि॒षस्व॑जा॒नेति॑ परि - स॒स्व॑जा॒ना ॥ योषा॑

। इ॒व । शि॒ङ्गे । वि॒त॒ते॒ति॒ वि - त॒ता । अ॒धी॒ति॒ । ध॒न्व॒न् ।

TS 4.6.6.2

TS 4.6.6.2

Samhita Paata

ज्या इ॒यः॑ स॒म॒ने पा॒रय॑न्ती ॥ ते आ॒चर॑न्ती॒ स॒म॒ने॒व योषा॑ मा॒ते॒व पु॒त्रं बि॑भृतामु॒प॒स्थे । अ॒प॒ श॒त्रून्
वि॒द्व्य॒ताः॑ सँ॒वि॒दा॒ने आ॒र्त्नी॑ इ॒मे वि॑ष्फुरन्ती॒ अ॒मि॒त्रान् ॥ ब॒ह्वी॒नां पि॒ता ब॒हुर॑स्य पु॒त्रश्चि॒श्वा कृ॑णोति
स॒म॒नाऽव॑गत्य॒ । इ॒षु॒धिः स॒ङ्काः॑ पृ॒त॒नाश्च॒ सर्वाः॑ पृ॒ष्ठे नि॒न॒द्धो ज॑यति प्र॒सूतः॑ ॥ र॒थे ति॑ष्ठन् न॒यति॑
वा॒जिनः॑ पु॒रो य॒त्र॑य॒त्र का॒मय॑ते सुषा॒र॒धिः । अ॒भी॒शू॒नां म॒हि॒मानं॑ - []

Pada Paata

ज्या । इ॒यम् । स॒म॒ने । पा॒रय॑न्ती ॥ ते इति॑ । आ॒चर॑न्ती॒ इ॒त्यां - च॑रन्ती । स॒म॒ना । इ॒व
। योषा॑ । मा॒ता । इ॒व । पु॒त्रम् । बि॑भृताम् । उ॒प॒स्थ इ॒त्युप - स्थे ॥ अ॒पे॒ति॑ । श॒त्रून् ।
वि॒द्व्य॒ताम् । सँ॒वि॒दान इति॑ सं - वि॒दाने । आ॒र्त्नी॑ इति॑ । इ॒मे इति॑ । वि॑ष्फुरन्ती॒ इति॑ वि॒स्फुर॑न्ती
। अ॒मि॒त्रान् ॥ ब॒ह्वी॒नाम् । पि॒ता । ब॒हुः । अ॒स्य । पु॒त्रः । चि॒श्वा । कृ॑णोति । स॒म॒ना ।
अ॒व॒ग॒त्ये॒त्य॒व॑ - गत्य॑ ॥ इ॒षु॒धिरि॑तीषु - धिः । स॒ङ्काः॑ । पृ॒त॒नाः । च॒ । सर्वाः॑ । पृ॒ष्ठे । नि॒न॒द्ध
इति॑ नि - न॒द्धः । ज॒यति॑ । प्र॒सू॒त इति॑ प्र - सू॒तः ॥ र॒थे । ति॑ष्ठन् । न॒यति॑ । वा॒जिनः॑ ।
पु॒रः । य॒त्र॑य॒त्रेति॑ य॒त्र॑-य॒त्र । का॒मय॑ते । सुषा॒र॒धिरिति॑ सु - सा॒र॒धिः ॥ अ॒भी॒शू॒नाम् । म॒हि॒मानं॑म् ।

TS 4.6.6.3

TS 4.6.6.3

Samhita Paata

पनायत् मनः पश्चादनु यच्छन्ति रश्मयः ॥ तीव्रान् घोषान् कृण्वते वृषपाणयोऽश्वा रथेभिः सह
वाजयन्तः । अवक्रामन्तः प्रपदैरमित्रान् क्षिणन्ति शत्रून् अनपव्ययन्तः ॥ रथवाहनं हविरस्य
नाम यत्राऽऽयुधं निहितमस्य वर्म । तत्र रथमुप शग्मं सदेम विश्वाहा वयं सुमनस्यमानाः
॥ स्वादुषः सदः पितरो वयोधाः कृच्छ्रेश्रितः शक्तीवन्तो गभीराः । चित्रसेना इषुबला अमृद्धाः
सतोवीरा उरवो ब्राह्मणाः ॥ []

Pada Paata

पनायत् । मनः । पश्चात् । अन्विति । यच्छन्ति । रश्मयः ॥ तीव्रान् । घोषान् । कृण्वते
। वृषपाणय इति वृष-पाणयः । अश्वाः । रथेभिः । सह । वाजयन्तः ॥ अवक्रामन्त इत्यव-
- क्रामन्तः । प्रपदैरिति प्र - पदैः । अमित्रान् । क्षिणन्ति । शत्रून् । अनपव्ययन्त इत्यनप-
- व्ययन्तः ॥ रथवाहनमिति रथ-वाहनम् । हविः । अस्य । नाम । यत्र । आयुधम् ।
निहितमिति नि - हितम् । अस्य । वर्म ॥ तत्र । रथम् । उपेति । शग्मम् । सदेम । विश्वाहेति
विश्वा - अहा । वयम् । सुमनस्यमाना इति सु - मनस्यमानाः ॥ स्वादुषःसद् इति स्वादु -
सःसदः । पितरः । वयोधा इति वयः - धाः । कृच्छ्रेश्रित इति कृच्छ्रे - श्रितः । शक्तीवन्त
इति शक्ति - वन्तः । गभीराः ॥ चित्रसेना इति चित्र - सेनाः । इषुबला इतीषु - बलाः ।
अमृद्धाः । सतोवीरा इति सतः - वीराः । उरवः । ब्राह्मणा इति ब्राह्म - णाः ॥

TS 4.6.6.4**TS 4.6.6.4****Samhita Paata**

पितॄः सोम्यांसः शिवे नो द्यावापृथिवी अनेहसाँ । पूषा नः पातु दुरिताद्वृधो रक्षा मार्किर्नो
 अघशस् ईशत ॥ सुपर्ण वस्ते मृगो अस्या दन्तो गोभिः सन्नद्धा पतति प्रसूता । यत्रा नरः सं
 च वि च द्रवन्ति तत्रास्मभ्यमिषवः शर्म यस्सन् ॥ ऋजीते परि वृद्धिग्ध नोऽश्मा भवतु नस्तनूः
 । सोमो अधि ब्रवीतु नोऽदितिः - []

Pada Paata

पितॄः । सोम्यांसः । शिवे इति । नः । द्यावापृथिवी इति द्यावा - पृथिवी । अनेहसाँ ॥ पूषा
 । नः । पातु । दुरितादिति दुः - इतात् । ऋतावृध इत्यृत - वृधः । रक्ष । मार्किः । नः
 । अघशस् इत्यघ - शस्ः । ईशत ॥ सुपर्णमिति सु - पर्णम् । वस्ते । मृगः । अस्याः
 । दन्तः । गोभिः । सन्नद्धेति सं - नद्धा । पतति । प्रसूतेति प्र - सूता ॥ यत्र । नरः ।
 समिति । च । वीति । च । द्रवन्ति । तत्र । अस्मभ्यमित्यस्म - भ्यम् । इषवः । शर्म ।
 यस्सन् ॥ ऋजीते । परीति । वृद्धिग्ध । नः । अश्मा । भवतु । नः । तनूः ॥ सोमः ।
 अधीति । ब्रवीतु । नः । अदितिः ।

TS 4.6.6.5**TS 4.6.6.5****Samhita Paata**

शर्म यच्छतु ॥ आ जङ्घन्ति सान्वेषां जघनाः उपे जिघ्रते । अश्वाजनि प्रचेतसोऽश्वान्थु समथ्सु
 चोदय ॥ अहिंरिव भोगैः पर्येति बाहुं ज्यायां हेतिं परिबाधमानः । हस्तघ्नो विश्वा वयुनानि
 विद्वान् पुमान् पुमांसं परि पातु विश्वतः ॥ वनस्पते वीडङ्गो हि भूया अस्मथ् सखा प्रतरणः
 सुवीरः । गोभिः सन्नद्धो असि वीडयस्वाऽऽस्थाता ते जयतु जेत्वानि ॥ दिवः पृथिव्याः पर्यो- []

Pada Paata

शर्म । यच्छतु ॥ एति । जङ्घन्ति । सानु । एषाम् । जघनान् । उपेति । जिघ्रते ॥
 अश्वाजनीत्यश्वं - अजनि । प्रचेतस इति प्र - चेतसः । अश्वान् । समथ्सु इति समत् - सु ।
 चोदय ॥ अहिः । इव । भोगैः । परीति । एति । बाहुम् । ज्यायाः । हेतिम् । परिबाधमान
 इति परि - बाधमानः ॥ हस्तघ्न इति हस्त - घ्नः । विश्वा । वयुनानि । विद्वान् । पुमान् ।
 पुमांसम् । परीति । पातु । विश्वतः ॥ वनस्पते । वीडङ्ग इति वीडु - अङ्गः । हि । भूयाः
 । अस्मथ्सु खेत्यस्मत् - सखा । प्रतरण इति प्र - तरणः । सुवीर इति सु - वीरः ॥ गोभिः ।
 सन्नद्ध इति सं - नद्धः । असि । वीडयस्व । आस्थातेत्या - स्थाता । ते । जयतु । जेत्वानि
 ॥ दिवः । पृथिव्याः । परीति ।

TS 4.6.6.6**TS 4.6.6.6****Samhita Paata**

-ज उद्-भृतं वनस्पतिभ्यः पर्याभृतः सहः । अपामोज्मानं परि गोभिरावृतमिन्द्रस्य वज्रं हविषा
 रथं यज ॥ इन्द्रस्य वज्रो मरुतामनीकं मित्रस्य गर्भो वरुणस्य नाभिः । सेमां नो हव्यदातिं
 जुषाणो देवं रथं प्रति हव्या गृभाय ॥ उपे श्वासय पृथिवीमुत द्यां पुरुत्रा ते मनुतां विष्ठितं जगत्
 । स दुन्दुभे सजूरिन्द्रेण देवैर्दूरा- []

Pada Paata

ओजः । उद्भृतमित्युत् - भृतम् । वनस्पतिभ्य इति वनस्पतिभ्यः । परीतिं । आभृतमित्या -
 भृतम् । सहः ॥ अपाम् । ओज्मानम् । परीतिं । गोभिः । आवृतमित्या-वृतम् । इन्द्रस्य
 । वज्रम् । हविषां । रथम् । यज ॥ इन्द्रस्य । वज्रः । मरुताम् । अनीकम् । मित्रस्य ।
 गर्भः । वरुणस्य । नाभिः ॥ सः । इमाम् । नः । हव्यदातिमिति हव्य - दातिम् । जुषाणः
 । देवं । रथं । प्रतीतिं । हव्या । गृभाय ॥ उपेति । श्वासय । पृथिवीम् । उत । द्याम् ।
 पुरुत्रेति पुरु - त्रा । ते । मनुताम् । विष्ठितमिति वि - स्थितम् । जगत् ॥ सः । दुन्दुभे ।
 सजूरिति स - जूः । इन्द्रेण । देवैः । दूरात् ।

TS 4.6.6.7**TS 4.6.6.7****Samhita Paata**

द्वी॑यो अप॑सेध॒ शत्रून् ॥ आ क्र॑न्दय॒ बल॒मोजो॑ न॒ आ धा॒ निष्ट॑निहि दुरि॒ता बाध॑मानः । अप॑
 प्रोथ॑ दुन्दु॒भे दु॒च्छुना॑ इ॒त इन्द्र॑स्य मु॒ष्टिर॑सि वी॒डय॑स्व ॥ आऽमूर॑ज प्र॒त्याव॑र्तये॒माः के॑तुमद् दु॒न्दुभि॑
 वाव॑दीति । सम॑श्व॒पर्णाश्च॑र॑न्ति नो नरोऽस्माक॑मिन्द्र॒ रुथि॑नो जयन्तु ॥

Pada Paata

द्वी॑यः । अपेति॑ । सेध॒ । शत्रून् ॥ एति॑ । क्र॑न्दय॒ । बल॑म् । ओजः॑ । नः॒ । एति॑ ।
 धाः॒ । निरिति॑ । स्थ॒निहि॑ । दुरि॒तेति॑ दुः - इ॒ता । बाध॑मानः ॥ अपेति॑ । प्रोथ॑ । दु॒न्दुभे॑
 । दु॒च्छुना॑ । इ॒तः । इन्द्र॑स्य । मु॒ष्टिः । अ॒सि । वी॒डय॑स्व ॥ एति॑ । अ॒मूः । अ॒ज॒ ।
 प्र॒त्याव॑र्तयेति॑ प्रति - आव॑र्तय । इ॒माः । के॑तुमदिति॑ के॒तु - मत् । दु॒न्दुभिः॑ । वा॒व॒दीति॑ ॥
 समिति॑ । अश्व॑पर्णा॒ इत्यश्व॑-पर्णाः । च॑र॑न्ति । नः॒ । नरः॑ । अ॒स्माक॑म् । इन्द्र॑ । रु॒थिनः॑ ।
 ज॒यन्तु॑ ॥

TS 4.6.7.1**TS 4.6.7.1****Samhita Paata**

यदक्रन्दः प्रथमं जायमान उद्यन्थ समुद्रादुत वा पुरीषात् । श्येनस्य पक्षा हरिणस्य बाहू उपस्तुत्यं
महिं जातं ते अर्वन् ॥ यमेन दत्तं त्रित एनमायुनगिन्द्र एणं प्रथमो अद्वयतिष्ठत् । गन्धर्वो अस्य
रशनाम-गृभ्णाथ सूरादश्वं वसवो निरतष्ट ॥ असिं यमो अस्यादित्यो अर्वन्सिं त्रितो गुह्येन व्रतेन
। असि सोमेन समया विपृक्त - []

Pada Paata

यत् । अक्रन्दः । प्रथमम् । जायमानः । उद्यन्तित्युत्-यन् । समुद्रात् । उत । वा । पुरीषात्
॥ श्येनस्य । पक्षा । हरिणस्य । बाहू इति । उपस्तुत्यमित्युप - स्तुत्यम् । महिं । जातम्
। ते । अर्वन् ॥ यमेन । दत्तम् । त्रितः । एनम् । आयुनक् । इन्द्रः । एनम् । प्रथमः ।
अधीति । अतिष्ठत् ॥ गन्धर्वः । अस्य । रशनाम् । अगृभ्णात् । सूरात् । अश्वम् । वसवः
। निरति । अतष्ट ॥ असिं । यमः । असिं । आदित्यः । अर्वन् । असिं । त्रितः ।
गुह्येन । व्रतेन ॥ असिं । सोमेन । समया । विपृक्त इति वि - पृक्तः ।

TS 4.6.7.2

TS 4.6.7.2

Samhita Paata

आहुस्ते त्रीणि दिवि बन्धनानि ॥ त्रीणि त आहुर्दिवि बन्धनानि त्रीण्यप्सु त्रीण्यन्तः समुद्रे । उतेवं
मे वरुणश्छन्थ स्यर्वन् यत्रा त आहुः परमं जनित्रं ॥ इमा ते वाजिन्वमार्जनानीमा शफानाः
सन्तुर्निधानाः । अत्रा ते भद्रा रशना अपश्यमृतस्य या अभिरक्षन्ति गोपाः ॥ आत्मानं ते

मनसाऽऽरादजानामवो दिवा - []

Pada Paata

आहुः । ते । त्रीणि । दिवि । बन्धनानि ॥ त्रीणि । ते । आहुः । दिवि । बन्धनानि ।
 त्रीणि । अफ्स्वित्यप् - सु । त्रीणि । अन्तः । समुद्रे ॥ उत । इव । मे । वरुणः ।
 छन्त्सि । अर्वन् । यत्र । ते । आहुः । परमम् । जनित्रम् ॥ इमा । ते । वाजिन् ।
 अवमार्जनानीत्यव - मार्जनानि । इमा । शफानाम् । सनितुः । निधानेति नि - धाना ॥ अत्र
 । ते । भद्राः । रशनाः । अपश्यम् । ऋतस्य । याः । अभिरक्षन्तीयभि - रक्षन्ति । गोपा
 इति गो - पाः ॥ आत्मानम् । ते । मनसा । आरात् । अजानाम् । अवः । दिवा ।

TS 4.6.7.3

TS 4.6.7.3

Samhita Paata

पुतयेन्तं पतङ्गं । शिरो अपश्यं पृथिभिः सुगेभिररेणुभिर्जेहमानं पतत्रि ॥ अत्रा ते रूपमुत्तममपश्यं
 जिगीषमाणमिष आ पुदे गोः । यदा ते मर्तो अनु भोगमानडादिद् ग्रसिष्ठ ओषधीरजीगः ॥ अनु
 त्वा रथो अनु मर्यो अर्वन्नु गावोऽनु भगः कृनीनां । अनु ब्रातासुस्तव सुख्यमीयुरनु देवा ममिरे
 वीर्यं - []

Pada Paata

पुतयन्तम् । पुतङ्गम् ॥ शिरः । अपश्यम् । पृथिभिरिति पृथि - भिः । सुगेभिरिति सु - गेभिः ।
 अरेणुभिरित्यरेणु - भिः । जेहमानम् । पुतत्रि ॥ अत्र । ते । रूपम् । उत्तममित्युत् -
 तमम् । अपश्यम् । जिगीषमाणम् । इषः । एति । पुदे । गोः ॥ यदा । ते । मर्तः ।
 अन्विति । भोगम् । आनट् । आत् । इत् । ग्रसिष्ठः । ओषधीः । अजीगः ॥ अन्विति ।
 त्वा । रथः । अन्विति । मर्यः । अर्वन् । अन्विति । गावः । अन्विति । भगः । कनीनाम्
 ॥ अन्विति । व्रातासः । तव । सख्यम् । ईयुः । अन्विति । देवाः । ममिरे । वीर्यम् ।

TS 4.6.7.4

TS 4.6.7.4

Samhita Paata

ते ॥ हिरण्यशृङ्गोऽयो अस्य पादा मनोजवा अवर् इन्द्र आसीत् । देवा इदस्य हविरद्यमायन् । यो
 अर्वन्तं प्रथमो अद्ध्यतिष्ठत् ॥ ईर्मान्तासः सिलिकमद्ध्यमासः सः शूरणासो दिव्यासो अत्याः ।
 हःसा इव श्रेणिशो यतन्ते यदाक्षिषुर्दिव्य-मज्ममश्वाः ॥ तव शरीरं पतयिष्वर्वन् तव चित्तं वातं
 इव ध्रजीमान् । तव शृङ्गाणि विष्टिता पुरुत्राऽरण्येषु जम्बूराणां चरन्ति ॥ उप - []

Pada Paata

ते ॥ हिरण्यशृङ्ग इति हिरण्य - शृङ्गः । अयः । अस्य । पादाः । मनोजवा इति मनः - जवाः
 । अवर्ः । इन्द्रः । आसीत् ॥ देवाः । इत् । अस्य । हविरद्यमिति हविः - अद्यम् । आयन्
 । यः । अर्वन्तम् । प्रथमः । अद्ध्यतिष्ठदित्याधि - अतिष्ठत् ॥ ईर्मान्तास इतीर्म-अन्तासः ।

सिलि॑कम॒द्वय॑मा॒स इति॑ सिलि॑क-म॒द्वय॑मा॒सः । समि॑तिं । शू॒र॒णा॒सः । दि॒व्या॑सः । अ॒त्याः ॥
 ह॒साः । इ॒व । श्रे॒णि॒श इति॑ श्रे॒णि - शः । य॒त॒न्ते । यत् । आ॒क्षि॑षुः । दि॒व्यम् । अ॒ज्म॑म्
 । अ॒श्वाः ॥ त॒वं । शरी॑रम् । प॒त॒यि॑ष्णु । अ॒र्व॒न् । त॒वं । चि॒त्त॑म् । वा॒तः । इ॒व । ध॒र्जी॑मान्
 ॥ त॒वं । शृ॒ङ्गा॑णि । वि॒ष्टि॑तेति॒ वि - स्थि॑ता । पु॒रु॒त्रेति॑ पु॒रु - त्रा । अ॒र॒ण्ये॑षु । ज॒र्भुरा॑णा ।
 च॒र॒न्ति ॥ उ॒प॑ ।

TS 4.6.7.5

TS 4.6.7.5

Samhita Paata

प्रा॒गा॒च्छ॒स॒नं वा॒ज्य॒र्वा दे॒व॒द्री॒चा॒ मन॑सा दी॒द्व्या॑नः । अ॒जः पु॒रो नी॑यते नाभि॑र॒स्यानु॑ प॒श्चात् क॒वयो॑
 य॒न्ति रे॒भाः ॥ उ॒प प्रा॒गात् प॒र॒मं य॒थ॒ स॒ध॒स्थ॒म॒र्वा अ॒च्छा॑ पि॒तरं॑ मा॒तरं॑ च । अ॒द्या दे॒वान् जु॑ष्ट॒तमो॑
 हि ग॒म्या अ॒थाऽऽशा॑स्ते दा॒शुषे॑ वा॒र्या॑णि ॥

Pada Paata

प्रेति॑ । अ॒गात् । श॒स॒नम् । वा॒जी । अ॒र्वा । दे॒व॒द्री॒चेति॑ दे॒व॒द्री॒चा॑ । मन॑सा । दी॒द्व्या॑नः ॥
 अ॒जः । पु॒रः । नी॑यते । नाभिः॑ । अ॒स्य॒ । अ॒न्वि॑ति । प॒श्चात् । क॒वयः॑ । य॒न्ति । रे॒भाः
 ॥ उ॒प॑ । प्रेति॑ । अ॒गात् । प॒र॒मम् । यत् । स॒ध॒स्थ॒मिति॑ स॒ध - स्थ॑म् । अ॒र्वान् । अ॒च्छ॑ ।
 पि॒तर॑म् । मा॒तर॑म् । च ॥ अ॒द्य । दे॒वान् । जु॑ष्ट॒तम् इति॑ जु॑ष्ट - त॒मः । हि । ग॒म्याः । अ॒थ॑
 । एति॑ । शा॒स्ते । दा॒शुषे॑ । वा॒र्या॑णि ॥

TS 4.6.8.1**TS 4.6.8.1****Samhita Paata**

मा नो मि॒त्रो वरु॑णो अ॒र्य॒माऽऽयु॑रिन्द्रं ऋ॒भुक्षा म॒रुतः॑ परि॑ ख्यन् । यद्वा॒जिनो॑ दे॒वजा॑तस्य स॒प्तेः॑
 प्रव॑क्ष्यामो वि॒दथे॑ वी॒र्या॑णि ॥ यन्नि॒र्णिजा॑ रे॒क्णासा॑ प्रावृ॑तस्य रा॒तिं गृ॑भी॒तां मु॑ख॒तो न॑यन्ति । सु॒प्राडि॑जो
 मे॒म्यद् वि॒श्वरू॑प इन्द्रा॒पूष्णोः॑ प्रि॒यम॑प्येति पा॒थः ॥ ए॒ष च्छा॑गः पु॒रो अ॒श्वेन॑ वा॒जिनो॑ पू॒ष्णो भा॑गो
 नी॒यते॑ वि॒श्वदे॒व्यः । अ॒भिप्रि॑यं॒ यत् पु॑रो॒डाश॑मर्व॒ता त्व॑ष्टे - []

Pada Paata

मा । नः । मि॒त्रः । वरु॑णः । अ॒र्य॒मा । आ॒युः । इन्द्रः॑ । ऋ॒भुक्षा इत्यृ॑भु - क्षाः । म॒रुतः॑
 । परी॑ति । ख्यन् ॥ यत् । वा॒जिनः॑ । दे॒वजा॑तस्येति॑ दे॒व - जा॑तस्य । स॒प्तेः॑ । प्रव॑क्ष्याम॒ इति॑
 प्र - व॑क्ष्यामः । वि॒दथे॑ । वी॒र्या॑णि ॥ यत् । नि॒र्णिजे॑ति॒ निः - नि॑जा । रे॒क्णासा॑ । प्रावृ॑तस्य ।
 रा॒तिम् । गृ॑भी॒ताम् । मु॑ख॒तः । न॑यन्ति ॥ सु॒प्राडि॑ति॒ सु - प्रा॑ड् । अ॒जः । मे॒म्यत् । वि॒श्वरू॑प
 इति॑ वि॒श्व - रू॒पः । इन्द्रा॒पूष्णो॑रितीन्द्रा॒पूष्णोः॑ । प्रि॒यम् । अपी॑ति । ए॒ति । पा॒थः ॥ ए॒षः ।
 छा॑गः । पु॒रः । अ॒श्वेन॑ । वा॒जिनो॑ । पू॒ष्णः । भा॑गः । नी॒यते॑ । वि॒श्वदे॒व्य इति॑ वि॒श्व - दे॒व्यः
 ॥ अ॒भिप्रि॑य॒मित्य॑भि- प्रि॒यम् । यत् । पु॑रो॒डाश॑म् । अ॒र्वता॑ । त्व॑ष्टा । इत् ।

TS 4.6.8.2

TS 4.6.8.2

Samhita Paata

-देनः सौश्रवसायं जिन्वति ॥ यद्धविष्यमृतुशो देवयानं त्रिर्मानुषाः पर्यश्वं नयन्ति । अत्रा पूष्णः प्रथमो भाग एति यज्ञं देवेभ्यः प्रतिवेदयन्नजः ॥ होताऽद्धर्युरावया अग्निमिन्धो ग्रावग्राभ उत शःस्ता सुविप्रः । तेन यज्ञेन स्वरंकृतेन स्विष्टेन वक्षणा आ पृणद्धं ॥ यूपव्रस्का उत ये यूपवाहाश्चषालं ये अश्वयूपाय तक्षति । ये चार्वते पचनं सभरन्त्युतो - []

Pada Paata

एनम् । सौश्रवसायं । जिन्वति ॥ यत् । हविष्यम् । ऋतुश इत्यृतु - शः । देवयानमिति देव - यानम् । त्रिः । मानुषाः । परीति । अश्वम् । नयन्ति ॥ अत्र । पूष्णः । प्रथमः । भागः । एति । यज्ञम् । देवेभ्यः । प्रतिवेदयन्निति प्रति - वेदयन् । अजः ॥ होता । अद्धर्युः । आवया इत्या - व्याः । अग्निमिन्ध इत्यग्निं - इन्धः । ग्रावग्राभ इति ग्राव - ग्राभः । उत । शःस्ता । सुविप्र इति सु - विप्रः ॥ तेन । यज्ञेन । स्वरंकृतेनेति सु - अरंकृतेन । स्विष्टेनेति सु - इष्टेन । वक्षणाः । एति । पृणद्धम् ॥ यूपव्रस्का इति यूप - व्रस्काः । उत । ये । यूपवाहा इति यूप - वाहाः । चषालम् । ये । अश्वयूपायेत्यश्व-यूपायं । तक्षति ॥ ये । च । अर्वते । पचनम् । सभरन्तीति सं - भरन्ति । उतो इति ।

TS 4.6.8.3

TS 4.6.8.3

Samhita Paata

तेषां-म॒भिर्गू॑र्तिर्न इ॒न्वतु ॥ उप॒ प्रा॒गो॑थ॒ सु॒मन्मे॑ऽधा॒यि मन्म॑ दे॒वाना॑मा॒शा उप॑ वी॒तपृ॑ष्ठः । अ॒न्वे॒नं
वि॒प्रा ऋ॑ष॒यो म॑दन्ति दे॒वानां॑ पु॒ष्टे च॑कृ॒मा सु॒बन्धुं॑ ॥ यद्-वा॒जिनो॑ दा॒मं स॒दांन॑मर्व॒तो या शी॑रू॒ष॒ण्या
र॒शना॑ रज्जु॒रस्य॑ । यद्वा॑ घा॒स्य प्र॑भृ॒तमा॒स्ये तृ॒णः सर्वा॑ ता ते अ॒पि दे॒वेष्व॑स्तु ॥ यद॑श्व॒स्य ऋ॒विषो॑
- []

Pada Paata

तेषा॑म् । अ॒भिर्गू॑र्तिरि॒त्यभि॑ - गू॒र्तिः । नः॑ । इ॒न्वतु॑ ॥ उप॑ । प्रेति॑ । अ॒गात् । सु॒मदि॑ति
सु - मत् । मे॑ । अ॒धा॒यि । मन्म॑ । दे॒वाना॑म् । आ॒शाः । उपे॑ति । वी॒तपृ॑ष्ठ इति॑ वी॒त -
पृ॑ष्ठः ॥ अ॒न्वे॒ति । ए॒नम् । वि॒प्राः । ऋ॑ष॒यः । म॒दन्ति॑ । दे॒वाना॑म् । पु॒ष्टे । च॑कृ॒म् ।
सु॒बन्धु॑मिति॑ सु - बन्धु॑म् ॥ यत् । वा॒जिनः॑ । दा॒मं । स॒दांन॑मिति॑ सं - दान॑म् । अर्व॑तः । या ।
शी॑रू॒ष॒ण्या । र॒शना॑ । रज्जुः॑ । अ॒स्य ॥ यत् । वा॒ । घ॒ । अ॒स्य । प्र॑भृ॒तमि॑ति॒ प्र - भृ॑तम् ।
आ॒स्ये॑ । तृ॒णम् । सर्वा॑ । ता । ते । अ॒पीति॑ । दे॒वेषु॑ । अ॒स्तु ॥ यत् । अ॒श्व॑स्य । ऋ॒विषः॑ ।

TS 4.6.8.4**TS 4.6.8.4****Samhita Paata**

मक्षिकाऽऽश॒ यद्वा॒ स्वरौ॒ स्वधितौ॑ रि॒प्तमस्ति॑ । यद्वस्त॑योः शमि॒तुर्यन्न॒खेषु॑ सर्वा॒ ता ते॒ अपि॑ दे॒वेष्व॑स्तु
 ॥ यदू॒वंद्व्यमु॒दर॑स्याप॒वाति॑ य आ॒मस्य॑ ऋ॒विषो॑ गु॒न्धो अस्ति॑ । सु॒कृता॑ तच्छ॑मि॒तारः॑ कृ॒ण्वन्तू॑त
 मेध॑श् शृ॒तपा॑कं पचन्तु ॥ यत् ते॒ गात्रा॑द॒ग्निना॑ प॒च्यमा॑नाद॒भि शूलं॑ निह॑तस्याव॒धाव॑ति । मा तद्-
 भूम्या॒मा श्रि॑ष ()-न्मा तृ॒णेषु॑ दे॒वेभ्य॑स्तदु॒शद्भ्यो॑ रा॒तम॑स्तु ॥

Pada Paata

मक्षिका । आश । यत् । वा । स्वरौ । स्वधिता॒विति॑ स्व - धितौ । रि॒प्तम् । अस्ति॑ ॥ यत्
 । हस्त॑योः । शमि॒तुः । यत् । न॒खेषु॑ । सर्वा॒ । ता । ते । अपी॑ति । दे॒वेषु॑ । अ॒स्तु ॥
 यत् । ऊ॒वंद्व्यम् । उ॒दर॑स्य । अ॒प॒वातीत्य॑प - वाति । यः । आ॒मस्य॑ । ऋ॒विषः । गु॒न्धः ।
 अस्ति॑ ॥ सु॒कृतेति॑ सु - कृता । तत् । शमि॒तारः । कृ॒ण्वन्तु । उ॒त । मेध॑म् । शृ॒तपा॑कमि॒ति
 शृ॒त - पा॑कम् । प॒चन्तु ॥ यत् । ते । गात्रा॑त् । अ॒ग्निना॑ । प॒च्यमा॑नात् । अ॒भीति॑ । शूल॑म्
 । निह॑तस्येति॒ नि - ह॒तस्य॑ । अ॒व॒धाव॑तीत्य॑व - धावति ॥ मा । तत् । भूम्या॑म् । एति॑ ।
 श्रि॑षत् () । मा । तृ॒णेषु॑ । दे॒वेभ्यः॑ । तत् । उ॒शद्भ्य॑ इत्यु॒शत् - भ्यः॑ । रा॒तम् । अ॒स्तु ॥

TS 4.6.9.1**TS 4.6.9.1****Samhita Paata**

ये वा॒जिनं॑ परि॒पश्य॑न्ति प॒क्वं य ई॑मा॒हुः सु॒रभि॑र्नि॒रुह॑रेति । ये चा॒र्वतो॑ मा॒ऽस॒भि॒क्षामु॑पास॑त उ॒तो
तेषा॑म॒भिगू॑र्तिर्न इ॒न्वतु ॥ यन्नी॑क्षेणं मा॒ऽस्पच॑न्या उ॒खाया॑ या पात्रा॑णि यू॒ष्ण आ॒सेच॑नानि ।
ऊ॒ष्म॒ण्याऽपि॑धाना॑ च॒रू॒णाम॒ङ्गाः सू॒नाः परि॑ भूष॑न्त्यश्वं ॥ नि॒क्रमे॑णं नि॒षद॑नं वि॒वर्त॑नं यच्च प॒ङ्की॑शम॒र्वतः॑
। यच्च॑ प॒पौ यच्च॑ घा॒सिं -[]

Pada Paata

ये । वा॒जिन॑म् । परि॒पश्य॑न्तीति॑ परि॒पश्य॑न्ति । प॒क्वम् । ये । ई॒म् । आ॒हुः । सु॒रभिः॑ ।
नि॒रिति॑ । रु॒ । इति॑ ॥ ये । च॒ । अ॒र्वतः॑ । मा॒ऽस॒भि॒क्षामि॑ति॑ मा॒ऽस - भि॒क्षाम् । उ॒पास॑त
इत्यु॑प - आस॑ते । उ॒तो इति॑ । तेषा॑म् । अ॒भिगू॑र्तिरित्य॒भि - गू॒र्तिः । नः॑ । इ॒न्वतु ॥ यत् ।
नी॑क्षेणम् । मा॒ऽस्पच॑न्याः । उ॒खायाः॑ । या । पात्रा॑णि । यू॒ष्णः । आ॒सेच॑नानीत्या॑ - सेच॑नानि
॥ ऊ॒ष्म॒ण्या॑ । अ॒पि॒धाने॑त्यपि॑ - धाना॑ । च॒रू॒णाम् । अ॒ङ्गाः । सू॒नाः । परि॑ति॑ । भूष॑न्ति
। अश्व॑म् ॥ नि॒क्रमे॑णमिति॑ नि - क्रमे॑णम् । नि॒षद॑नमिति॑ नि - स॒द॑नम् । वि॒वर्त॑नमिति॑ वि -
वर्त॑नम् । यत् । च॒ । प॒ङ्की॑शम् । अ॒र्वतः॑ ॥ यत् । च॒ । प॒पौ । यत् । च॒ । घा॒सिम् ।

TS 4.6.9.2**TS 4.6.9.2****Samhita Paata**

ज॒घास॑ सर्वा॒ ता ते॒ अपि॑ दे॒वेष्व॑स्तु ॥ मा त्वा॒ऽग्नि॒-र्द्ध॑नयिद्-धूम॑गन्धि॒र्मो॒खा भ्राज॑न्त्य॒भि वि॑क्तु॒ जघ्निः॑
 । इ॒ष्टं वी॑तम॒भिगूर्त॑ व॒षट्कृतं॑ तं दे॒वासः॑ प्र॒ति गृ॑भ्णन्त्य॒श्वं ॥ यद॑श्वा॒य वास॑ उप॒स्तृण॑न्त्य॒धीवा॑सं॒ या
 हि॒र॑ण्यान्य॒स्मै । सु॒न्दान॑मर्वन्तं॒ प॒ङ्क॒शं प्रि॒या दे॒वेष्व॑ या॒मय॑न्ति ॥ यत् ते॒ सा॒दे म॑ह॒सा शू॒कृत॑स्य॒
 पा॒र्णि॒या वा॒ क॒श॒या - []

Pada Paata

ज॒घास॑ । सर्वा॒ । ता । ते । अपि॑ति । दे॒वेषु॑ । अ॒स्तु ॥ मा । त्वा । अ॒ग्निः । ध्व॒नयि॑त्
 । धूम॑गन्धि॒रिति॑ धूम - गु॒न्धिः । मा । उ॒खा । भ्राज॑न्ति । अ॒भीति॑ । वि॑क्तु । जघ्निः॑ ॥
 इ॒ष्टम् । वी॑तम् । अ॒भिगूर्त॑मित्य॒भि - गूर्त॑म् । व॒षट्कृत॑मिति॒ वषट् - कृत॑म् । तम् । दे॒वासः॑ ।
 प्र॒तीति॑ । गृ॑भ्णन्ति । अ॒श्वम् ॥ यत् । अ॒श्वाय॑ । वासः॑ । उ॒प॒स्तृण॑न्तीत्यु॒प - स्तृण॑न्ति ।
 अ॒धीवा॑समित्य॒धि - वा॒सम् । या । हि॒र॑ण्यानि । अ॒स्मै ॥ सु॒न्दान॑मिति॒ सं - दान॑म् । अ॒र्वन्त॑म्
 । प॒ङ्क॒शम् । प्रि॒या । दे॒वेषु॑ । ए॒ति । या॒मय॑न्ति ॥ यत् । ते । सा॒दे । म॑ह॒सा । शू॒कृत॑स्येति॒
 शू - कृत॑स्य । पा॒र्णि॒या । वा । क॒श॒या ।

TS 4.6.9.3

TS 4.6.9.3

Samhita Paata

वा तुतोदं । सुचेव ता हविषो अद्धरेषु सर्वा ता ते ब्रह्मणा सूदयामि ॥ चतुस्त्रिंशद्वाजिनो
देवबन्धोर्वङ्गी-रश्वस्य स्वधितिः समेति । अच्छिद्रा गात्रा वयुना कृणोत परुष्परुनुघुष्या वि शस्त
॥ एकस्त्वष्टुरश्वस्या विशस्ता द्वा यन्तारा भवतस्तथुः । या ते गात्राणामृतुथा कृणोमि ताता
पिण्डानां प्र जुहोम्यग्नौ ॥ मा त्वा तपत् - []

Pada Paata

वा । तुतोदं ॥ सुचा । इव । ता । हविषः । अद्धरेषु । सर्वा । ता । ते । ब्रह्मणा ।
सूदयामि ॥ चतुस्त्रिंशदिति चतुः - त्रिंशत् । वाजिनः । देवबन्धोरिति देव - बन्धोः । वङ्गीः
। अश्वस्य । स्वधितिरिति स्व - धितिः । समिति । एति ॥ अच्छिद्रा । गात्रा । वयुना ।
कृणोत । परुष्परुरिति परुः - पुरुः । अनुघुष्येत्यनु-घुष्यं । वीति । शस्त ॥ एकः । त्वष्टुः
। अश्वस्य । विशस्तेति वि - शस्ता । द्वा । यन्तारा । भवतः । तथा । ऋतुः ॥ या । ते
। गात्राणाम् । ऋतुथेत्युतु - था । कृणोमि । तातेति ता - ता । पिण्डानाम् । प्रेति । जुहोमि
। अग्नौ ॥ मा । त्वा । तपत् ।

TS 4.6.9.4**TS 4.6.9.4****Samhita Paata**

प्रिय आत्माऽपियन्तं मा स्वधितिस्तनुव आ तिष्ठिपत् ते । मा ते गृद्धुरविशस्ताऽतिहाय छिद्रा
गात्राण्यसिना मिथुं कः ॥ न वा उवेतन्म्रियसे न रिष्यसि देवाः इदेषि पृथिभिः सुगेभिः । हरी
ते युञ्जा पृषती अभूतामुपस्थाद्वाजी धुरि रासभस्य ॥ सुगव्यं नो वाजी स्वश्वियं पुंसः पुत्राः
उत विश्वपुषं रयिं () । अनागास्त्वं नो अदितिः कृणोतु क्षत्रं नो अश्वो वनताः हविष्मान् ॥

Pada Paata

प्रियः । आत्मा । अपियन्तमित्यपि - यन्तम् । मा । स्वधितिरिति स्व - धितिः । तनुवः ।
एति । तिष्ठिपत् । ते ॥ मा । ते । गृद्धुः । अविशस्तेत्यवि - शस्ता । अतिहायेत्यति-हाय
। छिद्रा । गात्राणि । असिना । मिथुं । कः ॥ न । वै । उ । एतत् । म्रियसे । न ।
रिष्यसि । देवान् । इत् । एषि । पृथिभिरिति पृथि - भिः । सुगेभिरिति सु - गेभिः ॥ हरी
इति । ते । युञ्जा । पृषती इति । अभूताम् । उपेति । अस्थात् । वाजी । धुरि । रासभस्य
॥ सुगव्यमिति सु - गव्यम् । नः । वाजी । स्वश्वियमिति सु - अश्वियम् । पुंसः । पुत्रान्
। उत । विश्वपुषमिति विश्व - पुषम् । रयिम् () ॥ अनागास्त्वमित्यनागाः - त्वम् । नः ।
अदितिः । कृणोतु । क्षत्रम् । नः । अश्वः । वनताम् । हविष्मान् ॥